

เอกสารนี้เป็นของมหาวิทยาลัย
วันที่ ๒๖๖๖ ๑ กุมภาพันธ์
๓๐ พ.ศ. ๒๕๖๑

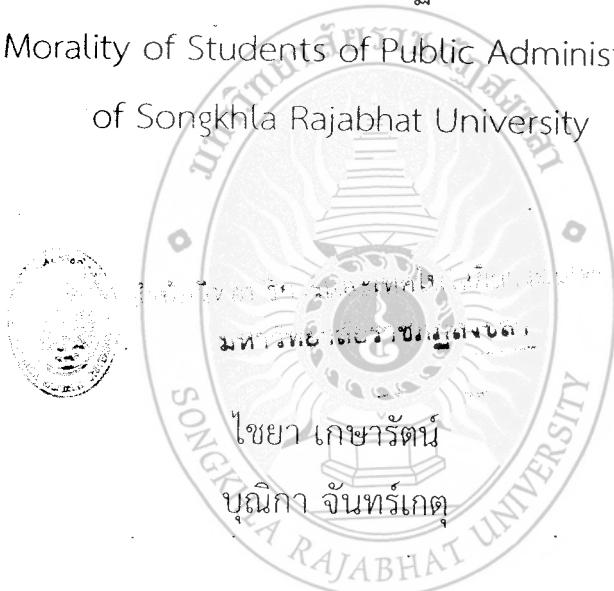

รายงานการวิจัย

คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

Virtue and Morality of Students of Public Administration Program
of Songkhla Rajabhat University

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจาก
งบประมาณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. ๒๕๕๙

ชื่องานวิจัย	คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ผู้วิจัย	นายไชยา เกษารัตน์ นางสาวบุณิกา จันทร์เกตุ
คณะ	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปี	2559

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้วัดถูกประสงค์เพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรม และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 200 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหั้น匿名 และสุ่มอย่างง่าย แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 20 ข้อคำถาม มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของ cronbach alpha (Cronbach Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.903 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติโคสแควร์ (χ^2) ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับเพศ อายุ และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบร่วมกับความสัมพันธ์กัน ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับระดับชั้นปี พบร่วมกับความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วันที่ ๑๔๖๖๐
- ๖ ส.ค. ๒๕๖๑
เลขที่แบบประเมิน ๓๗๐.๑๑๙

Research Title	Virtue and Morality of Students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University
Researcher	Mr. Chaiya Kesarat Miss Bunika Chanked
Faculty	Humanities and Social Sciences
Year	2016

Abstract

The purposes of this study were to examine levels of virtue and morality and to analyze the relationship between the virtue and morality of students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University and their personal factors. The samples for study were 200 students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University. The 5-rating scale questionnaires, including 20 questions, were used to collect data. The questionnaires were tested for reliability before using (Cronbach's alpha was 0.903). The questionnaires were filled out by 200 respondents, which were selected by stratified sampling and simple random sampling procedures. The data collected were computed and analyzed via frequency, percentage, mean, standard deviation, and chi-square (χ^2). The result of the study revealed that the levels of the virtue and morality of students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University was at the high level. In addition, in terms of the analysis, there was no statistically significant relationship between the virtue and morality of students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University and gender, age, and grad. However, the relationship between the virtue and morality of students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University and the class level was statistically significant at the .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจากคณะกรรมการประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารหลักสูตรไปในทางที่ดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการบุญธรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้สนับสนุนทุนการวิจัย ซึ่งได้เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้พัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถในการทำวิจัย เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตต่อไป

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสานวิชาความรู้และประสบการณ์อันมีค่า รวมถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นายไชยา เกษารัตน์
นางสาวบุณิกา จันทร์เกตุ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม และจริยธรรม	7
คุณธรรม และจริยธรรมกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์	19
คุณธรรม และจริยธรรมกับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	36
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิจัย	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	39
ตอนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	41
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา สาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครกับปัจจัยส่วน บุคคล	45
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุป	49
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	64
ภาคผนวก ข กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์	69
ภาคผนวก ค หลักสูตรธุรกิจประสาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปริญญาตรี พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร:	
หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล	90
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา	33
3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษา	35
3.3 ช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	37
4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	40
4.2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในภาพรวม	41
4.3 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักรู้ คุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต	42
4.4 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร ในประเด็นที่ 2 มีวินัย ตระหนักรู้ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม	43
4.5 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและ จรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ	44
4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครกับเพศ	45
4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครกับอายุ	46
4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครกับระดับชั้นปี	46
4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครกับเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน	47

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ	
1.1 ครอบแนวคิดการวิจัย	4
2.1 พัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์ (Piaget)	14
2.2 กระบวนการการเกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรม ของบุคคล ตามกลุ่มแนวคิดจิตพิสัย	15
2.3 กระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรง	16
2.4 แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดสังคมวิทยา	18

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงห์-la ได้ดำเนินการสอนในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภายใต้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 จนกระทั่งปัจจุบัน ตลอดระยะเวลาในการเปิดหลักสูตร ได้มีการติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมที่มีความเป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้การศึกษาในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามเจตนารณรงค์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการกระจายอำนาจจากการปกครองไปสู่ท้องถิ่น การให้ท้องถิ่นมีสิทธิในการกำหนดนโยบาย มีอิสระการใช้ทรัพยากรด้วยตนเอง ฯ ของท้องถิ่นเอง ดังนั้นการให้ท้องถิ่นมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล มีสำนึกร่วมใจ มีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคลากรภาครัฐหรือแม้กระทั่งบุคลากรที่ไม่ได้อยู่ในองค์กรภาครัฐแต่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรหรือประโยชน์ของสังคมเป็นสำคัญ (โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2555)

นอกจากนี้ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำเป็นต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558” ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้คุณพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก เป็นต้น 2) ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ 3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม

และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถศึกษา และทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558)

จากรอบมาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าว ที่กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้านข้างต้น ซึ่งหนึ่งในห้าด้านนั้นคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่บัณฑิตต้องมีความสามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้คุณลักษณะพื้นฐานทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยม พื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น ความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว บัณฑิตทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งถือเป็นนักบริหารงานภาครัฐในอนาคตจำเป็นต้องมี และถูกระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561) ที่ระบุว่า เจ้าหน้าที่รัฐต้องมีความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ เนื่องจากปัญหาทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ต้องมีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการลดความสูญเสียของภาครัฐในระยะยาว และสร้างความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556) จากประเด็นดังกล่าว โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะในด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล ซึ่งได้ระบุลงในทุกรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ซึ่งกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ให้ผู้เรียนจะต้องเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม รวมถึงมีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ ดังที่โกลเดิลsmith และเอกเกอร์ส (2552) กล่าวว่า นักบริหารงานภาครัฐจะต้องเป็นผู้สร้างคุณค่าสาธารณะ (Public value) ต้องยึด “เป้าประสงค์สาธารณะ” เป็นหลัก ตลอดจนต้องมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหา สังคมได้ มีความรับผิดชอบและมีวินัยในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับไชยา เกษารัตน์ (2559) ที่อธิบายว่า นักบริหารงานภาครัฐต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน สามารถนำการเปลี่ยนแปลงไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จได้

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าประเด็นด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมของเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือผู้บริหารงานภาครัฐ หรือผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความสำคัญยิ่ง เพราะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสระบุรี อันจะทำให้ทราบถึง

ระดับคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งจะทำให้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตได้มีการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนององค์การและสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ทั้งหมด 415 คน โดยผู้วิจัยทำการเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรการคำนวณของยามาน៉ี ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 200 ตัวอย่าง

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย

ตัวแปรตาม คือ คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3. ขอบเขตเนื้อหา

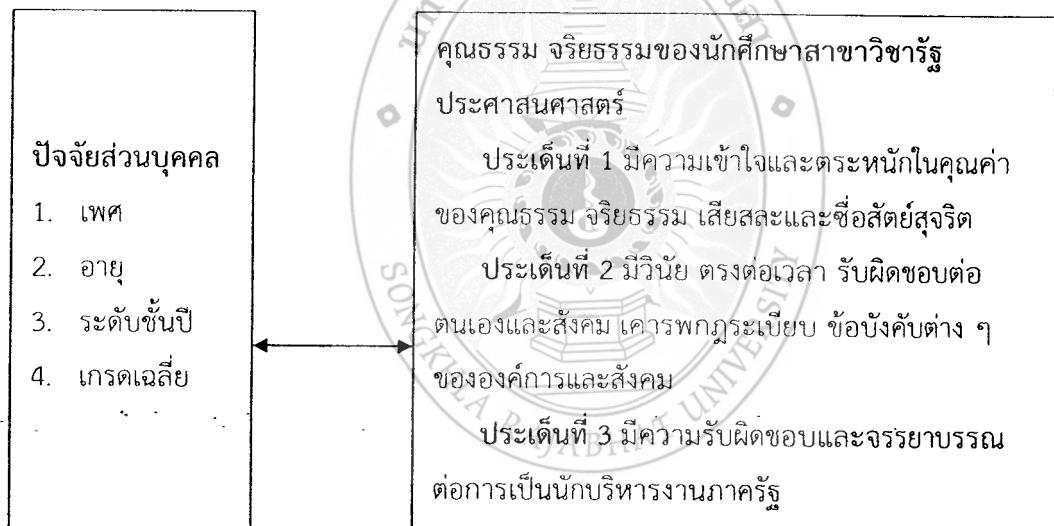
การศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาเป็นการศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาวิชาธุรัฐศาสตร์ และการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ

4. ขอบเขตระยะเวลา

ดำเนินการศึกษาวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาครุประศาสนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลาใน 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและชื่อสัตย์สุจริต ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ

ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและชื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม และจริยธรรม การเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาครุประศาสนาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา

ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม หมายถึง การที่นักศึกษาสาขาวิชาครุประศาสนาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลาได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น การเข้าเรียนตรงตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบมหาวิทยาลัย ตลอดจนการได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยครบตามกำหนด การได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมภายนอกมหาวิทยาลัย ความมีวินัย และมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ หมายถึง การรู้และเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ สามารถรับผิดชอบต่ออาชีพ ความเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้ สามารถปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างของการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ ตลอดจนพัฒนาตนอันนำไปสู่การปฏิบัติงานเพื่องานสาธารณะได้ และสามารถค้นคว้าหาความรู้ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ ของนักศึกษาสาขาวิชาครุประศาสนาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาสาขาวิชาครุประศาสนาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาสามารถจัดรูปแบบกิจกรรมที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมให้แก่นักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้
2. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้พัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนององค์กรและสังคมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมมาจากหนังสือ เอกสาร ตำรา ตลอดจนบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมาจัดหมวดเพื่อประกอบ การศึกษาดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

2. คุณธรรมและจริยธรรมกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์

3. คุณธรรม จริยธรรม กับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

1.1 ความหมายของคุณธรรม (Virtue) และจริยธรรม (Morality)

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน มีความเกี่ยวเนื่องและซ้อนทับกันอยู่ และมักจะใช้ควบคู่กันไปจนทำให้เกิดความเข้าใจโดยทั่วไปว่าเป็นคำที่มีความหมายเดียวกัน ในความหมายแล้วความแตกต่างของคำ 2 คำนี้อยู่ที่คุณธรรมจะค่อนไปทางนำธรรม เป็นความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ในจิตใจ และเน้นคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้น เช่น ความชอบ อ้อมอารี อยากช่วยเหลือผู้อื่น ความใจเย็น เป็นต้น ส่วนจริยธรรมมองเห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนกว่า เป็นพฤติกรรมที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา และเน้นในสิ่งที่เห็นอกว่าคุณประโยชน์ เช่น การเป็นสุภาพชน การมีสัมมาคารواะต่อผู้สูงวัยกว่า ความรู้สึก และการแสดงออกของการกระทำการที่เป็นตัวกำหนดว่าเป็นคุณธรรมหรือจริยธรรม ซึ่งขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้กระทำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) คำว่า “คุณธรรม” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Virtue” ส่วนคำว่า “จริยธรรม” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Morality” ดังนั้นคำสองคำนี้จึงใช้แทนกันไม่ได้ นักปรัชญา นักจิตวิทยา นักการศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของคำสองคำนี้ไว้ดังต่อไปนี้

1.1.1 ความหมายของคุณธรรม (Virtue)

“คุณธรรม” เป็นคำประสมของคำว่า “คุณ” และ “ธรรม” คำว่า “คุณ” หมายถึง ประโยชน์ต่อตนเองและประโยชน์ต่อผู้อื่น และคำว่า “ธรรม” หมายถึง สิ่งที่ควรปฏิบัติ ดังนั้น “คุณธรรม” จึงหมายถึง สิ่งที่ปฏิบัติแล้วเกิด (คุณ) ประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554)

พระราชวรมนูนี (2527) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นคุณงามความดี สภาพที่เกื้อกูล และกรณีวิชาการ (2539) ได้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงกันว่า คุณธรรมเป็นคุณงามความดี ด้านกาย วาจา ใจ ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติและสังคมเกิดความสงบสุข อันได้แก่ หลักธรรมในศาสนาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่บัญญัติไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2542 (2546) ที่ได้ให้ความหมายของคำว่า “คุณธรรม” ไว้ว่าเป็น สภาพคุณงามความดี

กีรติ บุญเจือ (2534) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเมตตา เคยชินในการประพฤติดี อย่างโดยย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับความหมายที่ลัดดา เสนาวงษ์ (2532) และชัยพร วงศ์วรรณ (2540) ได้ให้ไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง ลักษณะที่ดีงามที่ได้ประพฤติปฏิบัติจนเคยชิน เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและส่วนรวม สำหรับส่วน สุทธิเลิศอรุณ (2526) และมลิวัลย์ บำรุงการ (2531) ได้อธิบาย ความหมายของคำว่าคุณธรรมไว้ใกล้เคียงกัน โดยสรุปให้ว่า หมายถึง คุณงามความดีที่สั่งสมอยู่ในจิตใจมา เป็นเวลานาน โดยอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้และความเคยชิน ซึ่งแสดงออกมากจากการกระทำทาง กาย วาจา และใจของแต่ละบุคคล เป็นลักษณะที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น

เจริญ ไรวรจันกุล (2531) ได้อธิบายความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คือ มโนธรรม อันเป็นสำนึกแห่งความดีหรือความดีต่างๆ ที่มีอยู่ในจิตใจของแต่ละคน เกิดจากการได้รับรองด้วยเหตุผล จนสามารถตัดสินได้ว่า สิ่งใดดีสิ่งใดงามแล้วมุ่งมั่นอยู่กับสิ่งที่ดีงามจนเคยชิน เป็นคนที่มีคุณธรรมเป็นกิจ นิสัยและลักษณะนิสัย มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของสุวรรณฯ วิชปรารถการสกุล (2533) ที่ได้สรุป ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า หมายถึง คุณสมบัติที่เกี่ยวกับคุณงามความดีที่เกิดจากการกระทำของ บุคคล ที่กระทำไปด้วยความสำนึกรักในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่า เป็นการกระทำความดีและเป็นพุทธิกรรมที่ ยอมรับของสังคม

ประภาครี สีหำพ (2540) ได้อธิบายความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง หลักธรรมที่สร้างความรู้สึกผิดชอบขึ้นด้วยทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจอยู่ในขั้นสมบูรณ์อัน เดิมเปี่ยมไปด้วยความสุขยินดี การกระทำที่ดีย่อมมีผลผลิตของความดีคือ ความชื่นชมยกย่อง การเป็นผู้ มีคุณธรรม คือ การปฏิบัติดนอยู่ในกรอบที่ดีงาม

กล่าวโดยสรุป คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีที่มีอยู่ในจิตใจของแต่ละ บุคคลและรูปแบบการแสดงออกซึ่งคุณค่า ความดีทางศีลธรรม ตามความคิดและมาตรฐานของสังคมอัน จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม

1.1.2 ความหมายของจริยธรรม (Morality)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556) ได้ให้ความหมายของคำว่า “จริยธรรม” ไว้ว่า หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิปักษ์ต่อศีลธรรม กฎศีลธรรม ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Ethic” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า “Ethos” ในภาษากรีก ซึ่งหมายถึง ข้อกำหนดหรือหลักการประพฤติปฏิปักษ์ต้องย่างถูกต้องและตรงกับคำในภาษาลาตินว่า “Mores” ซึ่งต่อมากล้ายเป็นคำว่า “Morality” ในภาษาอังกฤษ และมีความหมาย คล้ายคลึงกับคำว่า “จริยาศาสตร์” (Ethics) ในปรัชญา ซึ่งเป็นเรื่องของการค้นหาความจริงเกี่ยวกับคุณค่าของความประพฤติในสังคม ซึ่งถือว่าถูกต้องหรือดีและสิ่งซึ่งถือว่าผิดหรือชั่วไม่ควรประพฤติ แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานไว้ (พระยาอนุมนาราชวน, 2516 อ้างถึง ในขวัญถูกต้อง ทำซ่อนสัตย์, 2542) และพจนานุกรมของลองแมน (Longman, 2004) ได้อธิบายความหมายของคำว่าจริยธรรมไว้ว่า เป็นความถูกต้องหรือความบริสุทธิ์ของพฤติกรรมของการกระทำสิ่งหนึ่ง

จริยธรรม เป็นคำสามาส จำกัดว่า “จริยะ” หรือ “จริยา” กับคำว่า “ธรรม” คำว่า “จริยะ” หมายถึง ความประพฤติหรือกิริยาที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า “ธรรม” มีความหมายหลายอย่าง เช่น คุณความดี หลักคำสอนของศาสนา หลักปฏิบัติ เมื่อนำมาใช้สอยมาร่วมกันเป็น “จริยธรรม” จึงได้ความหมายตามตัวอักษรว่า “หลักแห่งความประพฤติ” หรือ “แนวทางการประพฤติ” (พระเมธีธรรมราชน, 2534) ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับที่วิทย์ วิศวะฯ และสีลมรังษี วรรณปัก (2537) ได้อธิบายไว้ว่า จริยธรรม หมายถึง หลักคำสอนด้วยความประพฤติเป็นหลักสำหรับให้บุคคลยึดถือและปฏิบัติตาม นอกจากนี้ พระราชนูนิ (ประยุทธ์ ปยุตโต) (พระราชนูนิ, 2528 อ้างถึงใน คอมกฤษ ใจคำปัน, 2544) ได้อธิบายว่า จริยธรรม มาจากคำว่า พรหมจรรย์ซึ่งในพุทธศาสนาหมายถึง มรรค คือ วิธีการปฏิบัติสายกลาง ประกอบองค์ประกอบ ๘ ประการ บางครั้งก็เรียกว่า ไตรสิกขา คือ การศึกษา ๓ ประการ อันได้แก่ศีล สมาริปัญญา ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นทางปฏิบัติเพื่อนำมุขยไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิต และพระเมธี ธรรมราภรณ์ (2534) ได้เสนอหัวร่องน้ำว่า จริยธรรมไม่ควรแยกเด็ดขาดจากศีลธรรมแต่ก็มีความหมาย กว้างกว่าศีลธรรม ศีลธรรมเป็นหลักคำสอนศาสนาที่ว่าด้วยความประพฤติชอบ อันวางรากฐานอยู่บนหลักคำสอนของศาสนาประชัญญาและชนบรรมเนียมประเพณีจริยธรรมจึงเป็นระบบอันมีศีลธรรมเป็นส่วนประกอบสำคัญ บางครั้งมีผู้แย้งว่า จริยธรรมหรือศีลธรรมมุ่งควบคุมความประพฤติทางกายและวาจา ไม่รวมไปถึงทางใจ ศีลธรรมไม่ใช่ศีลและธรรม แต่เป็นธรรมขั้นศีล หมายถึง ความสำรวมภายใน วาจาให้เรียบร้อย โดยนัยนี้จริยธรรมท้าไปปึงมีความหมายแคบกว่าพุทธจริยธรรม ดังที่พระราชนูนิ (ประยุทธ์ ปยุตโต) (2529) กล่าวว่าคำว่า “จริยะ” “จริยา” ตลอดจน “จริยธรรม” มีความหมายกว้างกว่า นั้นคือหมายถึง การดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เป็นไป การครองชีวิต การใช้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิต ในทุกแห่งทุกด้าน ทุกรดับทั้งทางกาย วาจา และใจ แม้แต่การปฏิบัติกรรมฐาน เจริญสมาธิบำเพ็ญสมถะ และเจริญวิปสนา ก็รวมอยู่ในคำว่าจริยธรรม

กล่าวโดยสรุป จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติ หรือแนวทางการประพฤติ ซึ่งได้กำหนดเป็นมาตรฐานไว้สำหรับให้บุคคลปฏิบัติอีกและปฏิบัติตาม ซึ่งในทางพุทธศาสนา หมายถึง ทางปฏิบัติเพื่อนำมุขย์ไปสู่ความมุ่งหมายในชีวิต

1.2 ประเภทของคุณธรรมและจริยธรรม

สมบูรณ์ ชิดพงษ์ (2544) ได้จำแนกคุณธรรมและจริยธรรมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) คุณธรรม จริยธรรมสาธารณะ และ 2) คุณธรรม จริยธรรมปัจเจกบุคคล อธิบายได้ดังนี้

1.2.1 คุณธรรม จริยธรรมสาธารณะ คุณธรรม จริยธรรมสาธารณะมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีจริยศาสตร์ว่าด้วยหน้าที่ (Duty Theory) เช่น สิทธิ หน้าที่เสรีภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม จริยศาสตร์ว่าด้วยหน้าที่การส่งเสริมให้เราใช้เหตุผลแสงทางหลักการหรือกฎจริยธรรมที่ถูกต้องที่มุขย์พึงยึดถือปฏิบัติร่วมกัน โดยเชื่อว่า “กฎ (หรือระเบียบ) ที่ดี” ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของสังคมที่ดี

1.2.2 คุณธรรม จริยธรรมปัจเจกบุคคล คุณธรรม จริยธรรมปัจเจกบุคคลมีพื้นฐานมาจากการทฤษฎีจริยศาสตร์ว่าด้วยคุณธรรม (Virtue Theory) เช่น ปัญญา ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความเมตตา ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป คุณธรรมและจริยธรรมสามารถแบ่งออกเป็นคุณธรรม จริยธรรมในทางสาธารณะ ซึ่งเป็นหลักการหรือกฎจริยธรรมที่ถูกต้องที่มุขย์พึงยึดถือปฏิบัติร่วมกัน และคุณธรรม จริยธรรมในทางปัจเจกบุคคล ซึ่งว่าด้วยเรื่องความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความเมตตา ความยุติธรรม ความเมตตากรุณา

1.3 ลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรม

สมบูรณ์ ชิดพงษ์ (2544) ได้อธิบายลักษณะของคุณธรรมและจริยธรรมออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความรู้เชิงคุณธรรมจริยธรรม 2) ทัศนคติเชิงคุณธรรม จริยธรรม 3) เหตุผลเชิงคุณธรรม จริยธรรม และ 4) พฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม อธิบายได้ดังนี้

1.3.1 ความรู้เชิงคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าในสังคมของตนนั้นถือว่าการกระทำนิดเดียว ควรดีเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงคุณธรรม จริยธรรม หรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุระดับการศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล

1.3.2 ทัศนคติเชิงคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่เกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด ทัศนคติเชิง

คุณธรรม จริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติจะมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทัศนคติเชิงคุณธรรม จริยธรรม ของบุคคลนั้นมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคติเชิงคุณธรรม จริยธรรมนั้น รวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน

1.3.3 เหตุผลเชิงคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำการ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงพฤติกรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลมีคุณธรรม จริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจจะมีคุณธรรม จริยธรรมที่คล้ายคลังกันได้เสมอ และ บุคคลที่มีการกระทำเหมือนกันอาจมีเหตุผลเบื้องหลังการกระทำและระดับคุณธรรม จริยธรรมที่แตกต่างกันได้ นอกจากนี้การใช้เหตุผลเชิงคุณธรรม จริยธรรมยังมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านอื่น ๆ ของบุคคลด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับพุทธิกรรมประเภทต่าง ๆ ของบุคคลอีกด้วย

1.3.4 พุทธิกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพุทธิกรรมที่สังคมนิยมขึ้น หรือด้วยการแสดงออกพุทธิกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือค่านิยมในสังคมนั้น พุทธิกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าคุณธรรม จริยธรรมด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้นส่งผลโดยตรงต่อความสุขและความทุกข์ของสังคม

กล่าวโดยสรุป คุณธรรมและจริยธรรม มี 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความรู้เชิงคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นความรู้ในสังคมของตนที่ว่าการกระทำนิติเดла ควรดี 2) ทัศนคติเชิงคุณธรรม จริยธรรม เป็นความรู้สึกของบุคคลที่เกี่ยวกับลักษณะหรือพุทธิกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด 3) เหตุผลเชิงคุณธรรม จริยธรรม เป็นการใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง และ 4) พุทธิกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม เป็นการที่บุคคลแสดงพุทธิกรรมที่สังคมนิยมขึ้นหรือด้วยการแสดงออกพุทธิกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

1.4 ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรม

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ทำให้ผู้คนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้านต่าง ๆ จากทางสื่อโซเชียลเน็ตเวิร์ค และมีปัจจัยการใช้สื่อโซเชียล เน็ตเวิร์คในการกระทำผิดคุณธรรมจริยธรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น การเขียนแสดงความคิดเห็นที่กระทบกับคนอื่น การխยับการทางเพศ หรือแม้แต่การขายสิ่งพิษภัยหมาย ซึ่งปัญหาเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันสังคมไทยหย่อนยานทางด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยได้รวบรวมความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม โดยได้สรุปจากนักวิชาการต่าง ๆ ได้ดังนี้ (ชาญชัย อินทรประวัติ, 2535; วศิน อินทรสะ,

2541; ดาวงเดือน พันธุ์มนาวิน, 2543; อรพินทร์ สันติชัยอนันต์, 2549 อ้างถึงในโภสินทร์ รังสยาพันธ์,
ม.ป.ป.)

1.4.1 คุณธรรมเป็นพื้นฐานการแสดงออกของการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น เป็นสิ่งที่ดีงามที่ควรปลูกฝังและร่วมรักษา และยังผูกพันอยู่กับความสุข คือเป็นเหตุให้พบ ความสุขและเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่าง จึงควรสร้างสมคุณธรรมเพื่อนำมาซึ่ง ความเป็นอยู่ที่ดี และความสมบูรณ์ในชีวิต

1.4.2 คุณธรรมเป็นสิ่งที่ผูกพันอยู่กับคนดีและความดี และเป็นสิ่งที่อยู่ในความควบคุม ของเรามาก ไม่ใช่พันอยู่กับความเคยชินของการประพฤติดี และก่อให้เกิดคุณธรรมอื่น ๆ คือเมื่อฝึกคุณธรรม ด้านหนึ่งแล้วจะเกิดคุณธรรมด้านอื่น ๆ ไปด้วย

1.4.3 จริยธรรมเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นอย่างมากในการอยู่ร่วมกันในสังคม สังคมใด ประกอบด้วยบุคคลที่มีจริยธรรมสูงจำนวนมาก ย่อมเต็มไปด้วยความสุขและเอื้อต่อการพัฒนา ในทาง ตรงกันข้ามสังคมใดประกอบด้วยผู้ที่มีจริยธรรมต่ำจำนวนมาก สังคมนั้นจะยุ่งเหยิง รุนแรง และนำไปสู่ ความวิบัติได้

1.4.4 จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและความ สงบสุขของปัจเจกชน สังคมและประเทศชาติอย่างยิ่ง รัฐควรส่งเสริมประชาชนให้มีจริยธรรมเป็นอันดับ แรก เพื่อให้เป็นแกนกลางของการพัฒนาด้านอื่น ๆ ทั้งเศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองการปกครอง ฯลฯ

1.4.5 การพัฒนาบ้านเมือง ต้องพัฒนาจิตใจคนก่อน หรืออย่างน้อยก็ให้พร้อม ๆ ไป กับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาวิชาการอื่น ๆ เพราะการพัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแก่นนำนั้น จะสูญเปล่าและเกิดผลเสียเป็นอันมากทำให้บุคคลล้มเหลวในวัตถุและอนาคต

1.4.6 การทุจริต คอตโง การเบี้ยดเบียนกันในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นเหตุให้สังคมเสื่อม โกร姆 มีสาเหตุมาจากการขาดจริยธรรมของคนในสังคม หากยึดเอาจริยธรรมเป็นทางดำเนินชีวิตแล้ว การทุจริต คอตโง การเบี้ยดเบียนกันก็จะไม่เกิดขึ้น

1.4.7 จริยธรรมสอนให้เราเลิกดูหมิ่นกดขีคนจน ให้อาจิส่ดูแลเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นบุพการีของชาติ สอนให้เราถ่อมตัวเพื่อเข้าหาคนได้ดีกับคนทั้งหลาย และไม่ว่าโตโอล้วงดีหรือ ก้าวร้าวผู้อื่น สอนให้เราลดทิฐิมานะลงให้มาก ๆ เพื่อจะได้มองเห็นสิ่งต่าง ๆ ตามความจริง ไม่หลงสำคัญ ตัวว่ารู้ดีกว่า มีความสามารถกว่าใคร ผู้นำที่มีจริยธรรมสูงย่อมเป็นที่เคารพกราบไหว้ของทั้งหลายได้อย่าง สนิทใจ สังคมที่เจริญมั่นคงต้องมีจริยธรรมเป็นเครื่องรับรองหรือเป็นแกนกลาง

กล่าวโดยสรุป คุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน ปัญหาของ สังคมไทยที่ประสบพบเห็นอยู่ทุกวันนี้เกิดจาก “คน” และมีผลกระทบถึง “คน” การแก้ปัญหาสังคมไทย จึงต้องแก้ด้วย “การพัฒนาคน” เพื่อให้คนมีปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม และมีทักษะในการแก้ปัญหา

ชีวิต เพื่อให้คนมีชีวิตที่ดีงามสามารถใช้ความรู้ และแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติต่อเทคโนโลยี อย่างถูกต้อง สิ่งเหล่านี้จึงเป็นคุณสมบัติของคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม

1.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม โดยได้สรุปออกเป็น 4 แนวคิด ได้แก่ 1) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด 2) กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย 3) กลุ่มแนวคิด พฤติกรรมนิยม และ 4) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา อธิบายได้ดังนี้ (เพ็ญแข ประจนปัจจนีก, 2528; งามดา วนิหานันท์, 2534; สุพัตรา สุภาพ, 2537; ศินาภรณ์ หุ้เต็ม, 2552)

1.5.1 กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด

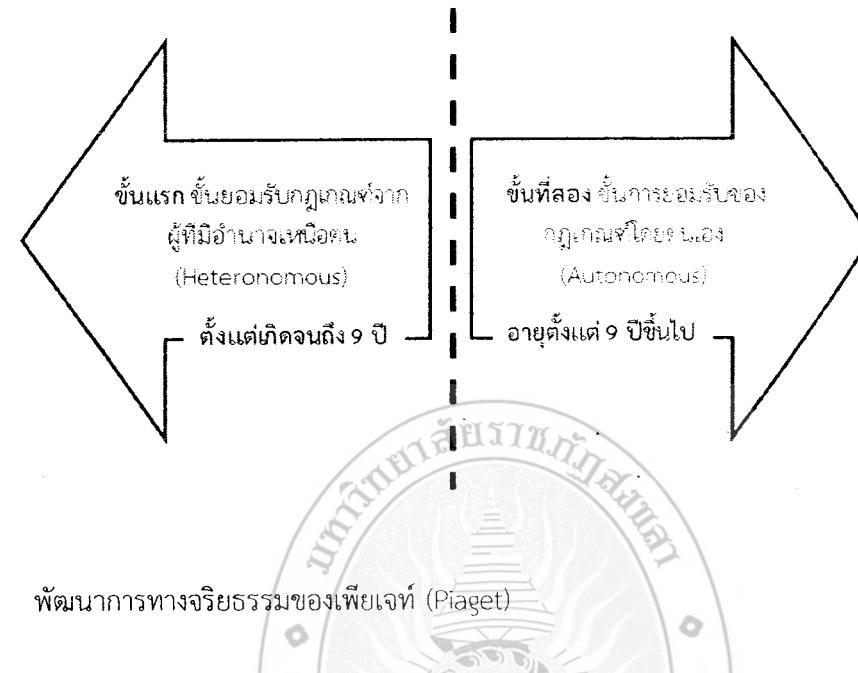
นักทฤษฎีกลุ่มนี้พัฒนาการทางความคิดมีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมมีความเป็นสากล มีโครงสร้างของความคิดเป็นพื้นฐานและประกอบด้วยเหตุผลเชิงจริยธรรม นอกจากนี้ยังเชื่อว่าจริยธรรมของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจเบื้องต้น คือ การได้รับการยอมรับ การรู้ว่าตนเองมีความสามารถ การเคารพและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ส่วนบรรทัดฐานเบื้องต้นทางจริยธรรมของบุคคลนั้น ทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่าเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น ทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มนี้ ได้แก่ ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท โดยเพียเจท (Piaget, 1971 อ้างถึงในศินาภรณ์ หุ้เต็ม, 2552) เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามขั้น และขั้นอยู่กับวัย ตลอดจนความฉลาดของบุคคลในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์ และลักษณะต่าง ๆ ของสังคม ตามพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น โดยขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท แบ่งเป็น 2 ขั้นใหญ่ ๆ ดังนี้

ขั้นแรก ขั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน (Heteronomous) เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึง 9 ปี ในขั้นนี้บุคคลยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดามารดา ครู และบุคคลอื่นที่มีอำนาจมากกว่า และเชื่อว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่แนนอนติดตัว ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ตั้งนั้น ระยะนี้บิดามารดาและผู้ใหญ่จะมีอิทธิพลต่อเด็กอย่างชัดเจน

ขั้นที่สอง ขั้นการยอมรับของกฎเกณฑ์โดยตนเอง (Autonomous) อายุตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้บุคคลจะมองสิ่งต่าง ๆ อย่างมีความสัมพันธ์กันมากขึ้นและเชื่อว่ากฎระเบียบต่าง ๆ ไม่ใช่สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดสมบูรณ์ แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าทุกคนยอมรับการเปลี่ยนแปลงนั้น ในขั้นนี้เป็นระยะที่บุคคลเริ่มพัฒนาจริยธรรมขึ้นสู่ความคิดที่เป็นของตนเอง ใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ

เพียเจทเชื่อว่าการที่บุคคลจะพัฒนาจากขั้นยอมรับกฎเกณฑ์จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตนมาอย่างขั้นการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของกฎเกณฑ์นี้เกิดจากการที่บุคคลได้สัมผัสกับสภาวะรอบตัวที่ก่อความขัดแย้ง หรือต้องการเปลี่ยนแปลง ทำให้บุคคลเริ่มต้นกระบวนการคิดที่มีความอิสระ ไม่ต้องการติดตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้อื่น แต่จะตัดสินใจและดำเนินการตามที่ต้องการ

พัฒนาการทางสติปัญญาและประสบการณ์ของตนเอง การวิเคราะห์ปรากម្មการณ์ต่าง ๆ จนในที่สุด บุคคลก็จะได้ข้อสรุปต่าง ๆ ที่เป็นหลักการในใจของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวคิดของเพียเจท ได้ดังภาพ 2.1

ภาพ 2.1 พัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท (Piaget)

1.5.2 กลุ่มแนวคิดจิตพิสัย

นักคิดกลุ่มจิตพิสัยมุ่งอธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคล โดยมองว่ามีความเที่ยวข้องสัมพันธ์กับระดับคุณภาพของการเรียนรู้ทางด้านจิตใจ (Affective Domain) ซึ่งแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญในกลุ่มนี้คือ ทฤษฎีจำแนกระดับคุณภาพของการเรียนรู้ด้านจิตใจ จุดเน้นสำคัญของทฤษฎีนี้ เชื่อว่าการเรียนรู้ด้านจิตใจจะครอบคลุมความสนใจ เจตคติ ค่านิยม ลักษณะนิสัยของบุคคล และเชื่อว่าการเกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perceiving or Receiving)

ขั้นที่ 2 ขั้นการตอบสนอง (Responding)

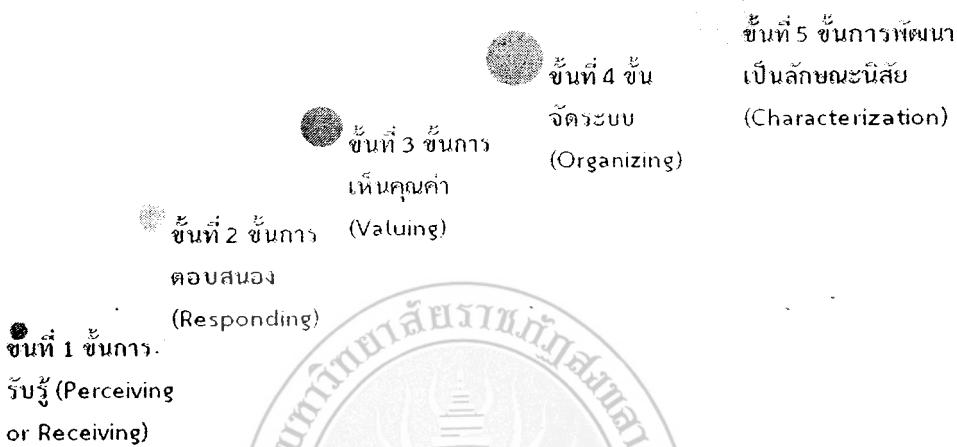
ขั้นที่ 3 ขั้นการเห็นคุณค่า (Valuing)

ขั้นที่ 4 ขั้นจัดระบบ (Organizing)

ขั้นที่ 5 ขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย (Characterization)

จากแนวคิดจิตพิสัย จะเห็นได้ว่าในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้น สิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลก็คือ การเรียนรู้ด้านจิตใจของบุคคลนั้นโดยแนวทางในการพัฒนาจะมีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป เริ่มจากการให้บุคคลมีโอกาสสรับรู้และสนใจในเรื่องที่จะปลูกฝัง มีโอกาสในการตอบสนองต่อสิ่งที่สนใจ เห็นคุณค่าของสิ่งที่ปฏิบัติและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอ และท้ายที่สุดก็คือการพัฒนาเป็น

ลักษณะนิสัย ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการฯการเกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล ตามกลุ่มแนวคิดจิตพิสัย ได้ดังภาพ 2.2

ภาพ 2.2 กระบวนการฯการเกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล ตามกลุ่มแนวคิดจิตพิสัย

1.5.3 กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม

นักคิดกลุ่มนี้พฤติกรรมนิยมเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น ซึ่งผลจากการกระทำนั้นมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ผลประเภทเสริมแรง ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้น และผลประเภทถูกลงโทษ ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีอัตราลดลงหรือหมดไป สำหรับวิธีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมนั้น พบว่า สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลได้ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และลดหรือขัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

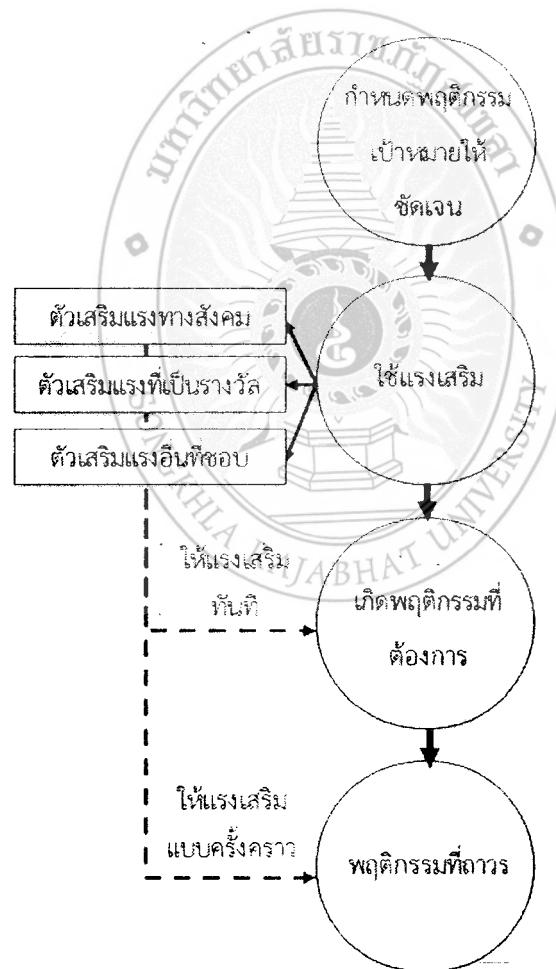
1) บ่งชี้หรือกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายให้ชัดเจน และมีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้

2) ใช้แรงเสริมที่เหมาะสมและถูกหลักการโดยตัวเสริมแรงที่นำมาใช้อาจเป็นตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การให้คำชมเชย ยกย่อง ให้ความสนใจ ให้เกียรติ เป็นต้น หรืออาจเป็นตัวเสริมแรงที่เป็นรางวัล สิ่งของ ที่สามารถนำมาแลกเปลี่ยนกับสิ่งของที่ผู้ปรับพฤติกรรมต้องการ หรืออาจให้

แรงเสริมโดยการให้ทำกิจกรรมอันที่ชอบ ทั้งนี้การเสริมแรงที่ใช้ต้องเหมาะสมกับอายุของผู้รับการปรับพฤติกรรม

3) ติดตามสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการปรับพฤติกรรม เมื่อมีพฤติกรรมที่ต้องการเกิดขึ้น ควรให้แรงเสริมทันทีในช่วงแรก ๆ ของการปรับพฤติกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งแล้วการให้แรงเสริมควรจะเปลี่ยนเป็นแบบครั้งคราวเพื่อให้พุติกรรมนั้นคงอยู่อย่างถาวรสิ่งใดดังภาพ 2.3

จากแนวคิดพุติกรรมนิยมจะเห็นได้ว่า ใน การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นต้องกำหนดพุติกรรมคุณธรรมจริยธรรมที่จะพัฒนาให้ขัดเจนสามารถวัดและสังเกตได้โดยวิธีการสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลตามแนวคิดนี้ คือ การปรับพุติกรรมที่อาศัยตัวเสริมแรงหรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการปรับพุติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรง ได้ดังภาพ 2.3

ภาพ 2.3 กระบวนการปรับพุติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรง

1.5.4 กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา

แนวคิดสังคมวิทยาเป็นแนวคิดที่เน้นการศึกษาระบวนการปฏิสัมพันธ์ และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่มของการและสังคม ซึ่งตามแนวคิดนี้มองว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน الجاريประเพณี ชนบธรรมเนียมและการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ จากการเรียนรู้นั้นทำให้บุคคลมี พฤติกรรมบุคลิกภาพ ค่านิยมเจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการขัด เกลาทางสังคมนี้จะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัย ผู้ใหญ่ และวัยชรา บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมให้กับบุคคลได้แก่ พ่อแม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน สำหรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดสังคมวิทยา สามารถทำได้หลายวิธี สรุปได้ดังนี้

1) การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เป็นการอบรมก่อกร้าวย่างขัดเจนถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรกระทำซึ่งวิธีนี้ถือว่าเป็นวิธีที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาโครงสร้างทางบุคลิกภาพและการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ของบุคคล

2) การเป็นแบบอย่างที่ดีของพ่อแม่ เป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่รู้ตัว กล่าวคือ บุคคลจะเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของพ่อแม่และซึมซับเข้าไปในจิตใจจนหล่อหลอมมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคล

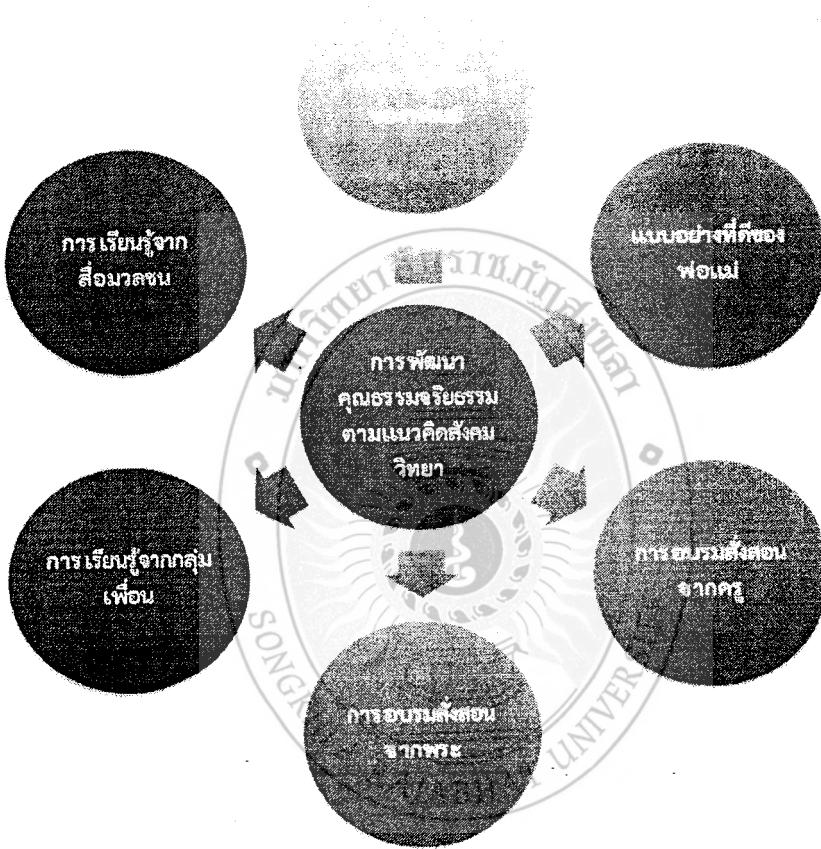
3) การอบรมสั่งสอนจากครู เป็นการขึ้นนำแนวทางหรืออำนวยให้ผู้เรียน ดำเนินเข้าสู่ปัญญา ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่รับช่วงต่อจากพ่อแม่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการหล่อ หลอมขัดเกลาลักษณะนิสัยของนักเรียนและมีบทบาทในการเป็นตัวแบบให้แก่นักเรียนในการแสดง พฤติกรรมต่าง ๆ

4) การอบรมสั่งสอนจากพระ เป็นการช่วยส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยอาศัย หลัก คำสอนและการจัดกิจกรรมทางศาสนา

5) การเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อน เป็นการพัฒนาและสร้างอัตมโนภาพแห่งตนที่แตกต่างจาก พ่อแม่ และครู เป็นการเปิดโอกาสที่สำคัญในการฝึกหัดทักษะในการสุมบทบาทของบุคคล และให้ บุคคลได้เรียนรู้บทบาท และค่านิยมทางสังคมที่ผู้ใหญ่ไม่ต้องการสอน

6) การเรียนรู้จากสื่อมวลชน เป็นการให้ตัวแบบที่สำคัญที่จะช่วยให้บุคคล สามารถรับรู้ ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องพัฒนาเพื่อให้เป็นผู้มี คุณธรรม จริยธรรม

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแนวคิดสังคมวิทยาเชื่อว่ากระบวนการทางสังคมเป็นกระบวนการสำคัญทำให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่รวมกับผู้อื่น โดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาทางสังคมได้แก่ พ่อ แม่ ครู เพื่อน พระ และสื่อมวลชน ซึ่งในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของบุคคล ตามแนวคิดนี้จึงเชื่อว่าเกิดมาจากการที่บุคคลได้รับการขัดเกลาทางสังคมผ่านตัวแทนทางสังคมที่สำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดสังคมวิทยา ได้ดังภาพ 2.4

ภาพ 2.4 แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดสังคมวิทยา

กล่าวโดยสรุป แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมหลัก ๆ แบ่งออกเป็น 4 แนวคิด ได้แก่ 1) กลุ่มแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางความคิด มีความเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมมีความเป็นสากล มีโครงสร้างของความคิดเป็นพื้นฐานและประกอบด้วยเหตุผลเชิงจริยธรรม 2) กลุ่ม แนวคิดจิตพิสัย มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ด้านจิตใจจะครอบคลุมความสนใจ เจตคติ ค่านิยม ลักษณะ นิสัยของบุคคล 3) กลุ่มแนวคิดพฤติกรรมนิยม มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลที่เกิดขึ้นจาก

การได้ ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและจะแปรเปลี่ยนไปตามผลที่ได้รับจากการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมนั้น และ 4) กลุ่มแนวคิดสังคมวิทยา ซึ่งเน้นการศึกษากระบวนการปฏิสัมพันธ์ และแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่มองค์การและสังคม ซึ่งตามแนวคิดนี้ มองว่าการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการกรอบมาตราทางสังคม (Socialization)

2. คุณธรรม และจริยธรรมกับกรอบมาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

2.1 กรอบมาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ในปี พ.ศ. 2558 กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ลงวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ. 2558 ซึ่งได้กำหนดมาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ภายใต้กรอบ มาตราฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำหลักสูตร หรือปรับปรุงหลักสูตรตลอดจนจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ให้สอดคล้องกับกรอบมาตราฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ตามมาตราฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ฉบับนี้ได้กำหนดลักษณะของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎี และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่ง รวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้การบริการ ภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้น แนวคิดและกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารงานภาครัฐ ในแง่ของการผลิตบัณฑิตนั้นพบว่าใน สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญา และทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและ ให้บริการของรัฐในด้านต่างๆ ดังนั้น คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตราฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 จึงต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อประกอบวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

2.2 คุณธรรม และจริยธรรมกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐ ประศาสนาศาสตร์

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดประเด็นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ให้เป็นส่วนหนึ่งของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และการประเมินผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

2.2.1 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ในข้อที่ 4.1 ระบุว่า บัณฑิตในสาขาวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ ต้องมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และสามารถปรับวิถีชีวิตภายใต้ความขัดแย้งทางค่านิยม รวมทั้งมีการพัฒนานิสัย และการปฏิบัติตามศีลธรรม

2.2.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ส่งผลทำให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 อย่างน้อย 5 ด้านได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral) มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge) มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) ในแต่ละข้อความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral) นั้น เป็นไปตามข้อ 5.1 ซึ่งวางแผนทางให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการผลิตที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนานิสัยและความประพฤติบันพันธุ์ฐานของการมีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม นอกจากนั้น บัณฑิตต้องสามารถปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐานและความรู้สึกของผู้อื่นได้

2.2.3 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนาศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาสาระสำคัญรวมทั้งสิ้น 5 องค์ความรู้ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ดังต่อไปนี้

2.2.3.1 กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบ โครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ห้องคุ้มภารัช្ស ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ห้องคุ้มภารัช្សและเอกชน การออกแบบองค์การ ห้องนี้ กลุ่มวิชานี้ยังครอบคลุมถึงการศึกษา พฤติกรรมมนุษย์ ในองค์การการพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภารัช្ស การบริหารงาน พัสดุ การบริหาร จัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายในการบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและนวัตกรรมการบริหาร จัดการ เป็นต้น ในแข่งข่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบร่างกลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการบริหาร จัดการภารัช្សให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม ทำให้ลดความเสี่ยงภายในองค์การ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงานภารัช្ស ซึ่งเป็น การสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร ภายในองค์การต่อไป

2.2.3.2 กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดทางเลือก สาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่าง ๆ การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสาธารณะ การจัดทำโครงการสาธารณะ การวางแผน และการบริหารโครงการสาธารณะ และการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการสาธารณะ เป็นต้น ในแข่งข่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบร่างกลุ่มวิชาดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงธรรมชาติและกระบวนการใน การกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน และสังคมมากที่สุด ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักถึงผลประโยชน์ ที่จะเกิดแก่สาธารณะมากขึ้น

2.2.3.3 กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหาร จัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารค่าจ้างเงินเดือน และประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหาร ผลการปฏิบัติงาน การบริหาร จัดการสวัสดิการ นันทนาการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภารัช្ស และการจัดการความขัดแย้งในองค์การ ห้องนี้ องค์การหมายรวมทั้งองค์การภารัช្ស ภาคเอกชน หรือ องค์การที่ไม่ใช่ห้องคุ้มภารัช្សและภาคเอกชน ในแข่งข่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบร่างกลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นการวางแผน บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษที่เป็นธรรม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนที่เป็น

ธรรม การประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม ซึ่งจะสร้างค่านิยมและส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

2.2.3.4 กลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Concepts and Theories) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับ ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้ง ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศอย่างมหานน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการ บริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ ระบบที่ปรึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการ วิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็น ผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณูป นิติทาง เศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การ บริหารสาธารณูป ใหม่ การจัดทำและการส่งมอบ บริการสาธารณะ ธรรมาภิบาล จริยธรรมนัก บริหาร การปกครองและการบริหารท้องถิ่น เป็นต้น ในเบื้องต้น ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบท่วงกลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวคิดและหลักการ บริหาร ที่สอดคล้องกับหลัก ธรรมาภิบาล จริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้

2.2.3.5 กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting) เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐทั้ง ในส่วนกลางและท้องถิ่น การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็น ผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหาร รายจ่าย ภาครัฐ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่น เป็นต้น ในเบื้องต้น ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและ งบประมาณกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบท่วงกลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารการคลัง และงบประมาณทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ความโปร่งใสทางด้านการคลังและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้ ผู้เรียนตระหนักรถึงการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างสำเนียงในความรับผิดชอบทางด้าน การคลังและงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

2.2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้หลักสูตรวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดกลยุทธ์การ ประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งทางหลักสูตรจะต้องทำการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน โดยอาศัย

เทคนิคหรือวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วยการสอบกลางภาค การสอบ ปลายภาค การสอบบ่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอด้วยสื่อสอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน เป็นต้น ในแต่ละช่วงการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม และจริยธรรม พบว่าอาจใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมิน โดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย ทั้งนี้ ทางหลักสูตรจะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

3. คุณธรรม และจริยธรรมกับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.1 การจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โปรแกรมวิชาชีวารัฐประศาสนศาสตร์ คณานุชยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้ดำเนินการสอนในสาขาวิชาชีวารัฐประศาสนศาสตร์ ภายใต้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาชีวารัฐประศาสนศาสตร์ มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 และในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ซึ่งการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวเป็นผลมาจากการและสถาบันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และภายเป็นแกนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ การปรับปรุงหลักสูตรในปีพ.ศ. 2555 จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบโจทย์ในการพร้อมรับต่อความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลงที่เชื่อมโยงกันทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมให้ทุก ๆ ภาคส่วนจำเป็นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อสังคมประเทศไทยมีศักยภาพและสัมฤทธิ์ผลที่ยั่งยืน ประกอบกับเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญพ.ศ.2550 ซึ่งให้ความสำคัญในเรื่องการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น การให้ท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย มีอิสระการใช้หรือควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ ของท้องถิ่นเอง รวมถึงมีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล มีสำนึกร่วมหรือมีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคลากรภาครัฐหรือแม้กระทั่งบุคลากรที่ไม่ได้อยู่ในองค์กรภาครัฐแต่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรหรือประโยชน์ของสังคมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ

ดังนั้น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงได้เกิดขึ้นเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างน้อย 3 ประการคือ ประการแรก เพื่อผลิตบัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มีความรู้ความสามารถ

และมีทักษะในการประกอบอาชีพ ไปปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุน การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการปกครองระบบประชาธิปไตยของประเทศไทย ประการที่สอง เพื่อให้ บัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์มีความตระหนักและสนใจปรากម្មการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และ การเมือง และประการที่สาม เพื่อให้บัณฑิตด้านรัฐประศาสนศาสตร์ เกิดทักษะในการศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาประเทศไทยและท้องถิ่น จากที่ได้กล่าวมาจึงเห็นได้ว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา จึงต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ ทางรัฐประศาตร์เพื่อประกอบวิชาชีพทั้งในระดับส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ เกิด ประสิทธิผล และเป็นธรรม

3.2 คุณธรรม และจริยธรรมกับการจัดการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กำหนดประเด็นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ให้เป็นส่วนหนึ่งของ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และ การประเมินผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

3.2.1 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในด้านจริยธรรมและ จรรยาบรรณไว้ในหมวดที่ 4 ข้อ 1 ว่าด้วยเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา ไว้ว่า นักศึกษาต้องมีจริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยมีจิตสำนึกในการเคารพต่อตนเองและผู้อื่นโดยยึด ประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง พร้อมทั้งให้ยึดมั่นในจรรยาบรรณของนักบริหารงานภาครัฐที่ดี

3.2.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สรุปทำให้ หลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้าน ทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในเบื้องต้นความสอดคล้องกับมาตรฐาน

การเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่าในหมวด 4 ข้อ 2.1.1 ว่าด้วยการพัฒนาผลการเรียนรู้ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้กำหนดว่าหลักสูตรต้องจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคราะห์ภูมิระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม ท้ายที่สุดคือ บัณฑิตต้องมีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณ ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐอีกด้วย

3.2.3 เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยหมวดเฉพาะด้าน ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเนื้อหา กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งสิ้น 92 หน่วยกิต โดยในส่วนของกลุ่มวิชาเนื้อหา ประกอบด้วย (1) กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและอุตสาหกรรม (2) กลุ่มวิชานโยบายสาธารณะและการวางแผน (3) กลุ่มวิชาการบริหารจัดการห้องถัง (4) กลุ่มวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชาดังที่กล่าวมานี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งในหมวด 4 ข้อ 2.1.2 ได้กำหนดกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้ 1) จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาของคุณธรรมและจริยธรรม 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ และมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม 3) เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมขึ้น พื้นฐาน เช่น ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา การมีสัมมาคาระต่อครูบาอาจารย์ การมีน้ำใจ เสือ派ื่อเพื่อเพื่อแบ่ง การสร้างความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น และ 4) อาจารย์ผู้สอนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักศึกษา

3.2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ได้กำหนดวิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน โดยอาศัยเทคนิคหรือวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วยการสอบกลางภาค การสอบ ปลายภาค การสอบย่อย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน เป็นต้น ในแต่ละการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตาม มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม และจริยธรรม พบว่าในหมวด 4 ข้อ 2.1.3 กำหนดให้มีการประเมินพฤติกรรมและทัศนคติด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน

๑

๓๗๐.๑๑

๔๙๖๑

นอกจากนั้นยังมีการประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน รวมทั้งให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียนอีกด้วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประسنค์ ทองประ และคณะ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางแก้ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตจังหวัดสุรินทร์ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาขาดคุณธรรมจริยธรรมเรียงอันดับความสำคัญของสภาพปัญหาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่าย เที่ยวกางคืนหรือสถานเริงรมย์ การเสพสิ่งเสพติดให้โทษ เที่ยวเต็ร์ดหรือ ประพฤติผิดทางกามารมณ์ ในทำงานของชั้นวาง ขาดความเอื้อเพื่อ เพื่อแฝงไม่ควรพ กญะระเบียบวินัยของสังคม ขาดเหตุผล ขาดความขยันหมั่นเพียร ขาดความละอายต่อความชั่วไม่เกรงกลัวต่อบาป ขาดความเคารพนับถือผู้ใหญ่ ขาดความรับผิดชอบ ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ขาดการใฝ่รู้ฝริเรยนเพื่อพัฒนาตนเอง ขาดความอดทน ก่อความรำคาญรบกวนผู้อื่น ขาดความสามัคคี มัวสุมคบเพื่อนชั่ว เล่นการพนัน ขาดความกตัญญูคุณ และขาดคุณธรรมจริยธรรมข้ออื่น ๆ อีก โดยสรุปเรียงอันดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พูดนินทาว่าร้ายผู้อื่น พูดโภக มีจิตใจไม่หนักแน่น จิตใจรุนแรง หูเบา ประมาทในการดำเนินชีวิต ขาดความรักความเมตตาต่อกัน ไม่รู้จักประมาณตนเอง ไม่รู้จักประมาณในการบริโภค ทำร้ายร่างกายผู้อื่น

สาเหตุของการขาดคุณธรรมจริยธรรม พบว่า เกิดจากสาเหตุหลายประการ สรุปได้เป็น 2 สาเหตุ คือ สาเหตุภายในและสาเหตุภายนอก สาเหตุภายใน คือ สาเหตุจากตัวนักศึกษา ได้แก่ ขาดความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ขาดจิตสำนึกที่ดี มีความเห็นที่ผิด ชอบสนูกชอบสบาย เห็นแก่ได้ ขาดสติพิจารณาเหตุผล ขาดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง มีจิตใจหยาบกระด้าง ชอบเที่ยว ไม่ยอมรับพึงคำแนะนำ ขาดความตระหนักในหน้าที่ อายากรู้อยากเห็นอย่างทดลอง นิยมความรุนแรง ขาดความรู้เรื่องกฎระเบียบวินัยของสังคม มีนิสัยมักง่าย เห็นแก่ตัว ชอบอวดความยิ่งใหญ่ ไม่เห็นโทษของการเที่ยกลังคืน มีนิสัยเกี่ยคร้าน ไม่เห็นโทษของการเที่ยวเต็ร์ดหรือ ขาดการวางแผนชีวิตที่ดี ไม่เห็นความสำคัญของการให้ ถือตนเป็นใหญ่ ไม่เห็นโทษของความเกี่ยคร้าน สภาพจิตใจอ่อนแอ ขาดความรู้เรื่องกรรมา ขาดความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ควรพนับถือผู้ใหญ่ ไม่เห็นโทษของการพนัน ไม่เห็นคุณของความชั้น สาเหตุภายนอก คือ สาเหตุจากภายนอกตัวนักศึกษา ได้แก่ ขาดการอบรมแนะนำที่ถูกต้อง ขาดแบบอย่างที่ดี ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว กระทำการเพื่อ้อน การเปลี่ยนแปลงทางระบบเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภาวะเศรษฐกิจบีบคั้น เลียนแบบพฤติกรรมทางสื่อมวลชนและสังคมที่ไม่ดี มีสถานเริงรมย์เปิดบริการมาก สภาพแวดล้อมยั่วยวน ให้สังคมและเพื่อนยอมรับ ผู้ถือกภ ะเบียบวินัยทางสังคมปฏิบัติหย่อนยาน ผู้ใหญ่ไม่ประพฤติตนเป็น

แบบอย่างที่ดี ขาดการปลูกฝังในสิ่งที่ดึงงาม ความตั้งใจในฐานะอาชีพและสังคม สถานศึกษาไม่เอื้อต่อ การศึกษาเล่าเรียน

แนวทางแก้ปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา พบว่า แนวทางแก้ปัญหาสรุปได้เป็น 2 แนวทาง คือ การแก้ปัญหาโดยตัวนักศึกษาเอง และการแก้ปัญหาโดยบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก การแก้ปัญหาโดยตัวนักศึกษาเอง ได้แก่ นักศึกษาจะต้องที่จิตสำนึกรู้สึก สนใจเรียนรู้และน้อมนำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต จะต้องไม่ประมาท พร้อมที่จะรับฟังเหตุผลปรับตัวให้เหมาะสมกับการเป็นนักศึกษา และปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ส่วนการแก้ปัญหาโดยบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ได้แก่ ครอบครัว ครูอาจารย์ บุคลกรทางการศึกษา พระสงฆ์ และผู้ใหญ่ในสังคมจะต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ความรักความอบอุ่น ให้คำปรึกษาแนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง ให้การช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ โรงเรียนและสถานศึกษาจะต้องปรับปรุงหลักสูตรโดยบรรจุเนื้อหาวิชาด้านคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น นิมนต์พระภิกษุมาช่วยสอนช่วยอบรมให้ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ด้านการบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมเข้ากับเนื้อหาวิชาหลัก และจะต้องนำพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลรายวิชาด้วย โรงเรียนอาจจัดเรียนนอกสถานที่โดยใช้วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โรงเรียนและวัดควรร่วมกันจัดโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง สื่อมวลชนต้องนำเสนอข้อมูลหรือเผยแพร่ข่าวสารด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เหมาะสมกับเยาวชน สุดท้ายรัฐจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง โดยกำหนดเป็นนโยบายหลักของชาติและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแก่น่วยงานต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

พระรองค์ สิงห์สำราญ (2551) ได้ศึกษาเรื่องเจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่มีต่อคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม จากการศึกษาพบว่า เจตคติของนักศึกษา วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่มีต่อคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัย ความมีน้ำใจ ความซื่อสัตย์ ความชยัน ความประกายด ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนของการเปรียบเทียบ เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่มีต่อคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีระดับเจตคติต่อด้านความมีน้ำใจ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความสะอาด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีระดับเจตคติต่อด้านวินัย ด้านความมีน้ำใจ และด้านความประกายด้วยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูควรสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมด้านต่าง ๆ ในทุกชั่วโมงที่ทำการสอน จะทำให้นักศึกษาเกิดความตระหนักรู้ในหลักคุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนาของตน รวมถึงความมีโครงการและกิจกรรมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาตลอดปีการศึกษา

ศินาภรณ์ หูเต็ม (2552) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์ จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมรายตัวจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความอดทน และความซื่อสัตย์ สำหรับความเสียสละอยู่ในระดับมาก และนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับชั้นปี และอาชีพ ของผู้ปกครอง) ต่างกันมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่ต่างกัน ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ วิทยาลัยควรจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษาโดยจัดให้มีการทำบุญตั้งบำเพ็ญในตอนเช้าทุกวันพระ และควรสร้างเสริมสนับสนุนการปลูกฝังจริยธรรมในเรื่องการทำางานร่วมกันเป็นทีมเพื่อเป็นการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และนักศึกษาควรประพฤตินให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของทางวิทยาลัย เพื่อจะได้เป็นคนดีของสังคมไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เป็นผู้เสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่นทุก ๆ ด้าน

อรพินทร์ สันติชัยอนันต์ (2549) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยรวมและรายด้าน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความใฝ่รู้ ความมีวินัยและรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน อดกลั้น ความประกายด และความมกตัญญกตเวที. จากการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร้า นิสิตนักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนอดกลั้น ความประกายด และความมกตัญญกตเวที อยู่ในระดับสูง และมีคุณธรรมและจริยธรรมด้านความใฝ่รู้ อยู่ในระดับปานกลาง

ฐานนีย์ พสิษเนาวกุล และพรสววรรค์ สุวรรณศรี (2551) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย พบร้า ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ การแต่งกายผิดระเบียบ ชื้อเสื้อ ไม่ใส่รีบเริง ไม่ซื่อสัตย์ ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ดื่มสุรา เล่นการพนัน ยาเสพติด เที่ยวกลางคืน ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น ทะเลาะวิวาท ไม่มีสัมมาคาระ พูดจาไม่เหมาะสม ปัญหาที่สำคัญที่สุดและต้องรีบเร่งแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหาด้านการไม่ใส่รีบเริง รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านการไม่ใส่รีบเริงของนักศึกษาเป็นรูปแบบที่ต้องมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสนับสนุน การร่วมมือเครือข่าย แหล่งเรียนรู้ ทรัพยากร ภูมิทัศน์และบรรยายกาศ ซึ่งควรเป็นรูปแบบที่ต้องมีการจัดการตั้งแต่นโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้มากจากคณะกรรมการที่ปรึกษาอธิการบดี และคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานย่อต่าง ๆ เช่น คณะ สำนัก ภาควิชา สาขาวิชา เสนอโครงการและแผนการให้สอดรับกับนโยบาย ข้อเสนอแนะ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมระดับมหาวิทยาลัย ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบรรยายกาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ประกาศเกียรติคุณนักศึกษาที่

เรียนดี ประพฤติดี และกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมระดับคณะและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

บำรุง โพธิ์ศรี (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบร้า ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา ได้แก่ ด้านความเมตตา ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ส่วนปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาได้แก่ ด้านครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านสถาบันศาสนา เมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม พบร้า นักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และควรมีแนวทางในการส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวต้องรักกันสามัคคี มีการทานอาหารร่วมกัน และมีการพูดคุยปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด สร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวและประพฤติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีของบุตรหลาน ครุอาจารย์ควรประพฤติตนเป็นแบบที่ดีแก่นักศึกษา ควรจัดกิจกรรมที่น่าสนใจให้แก่นักศึกษาเข้าร่วม กิจกรรมทางศาสนา รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

ตนัย จารุประสิทธิ์ (2533) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ในกลุ่มวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้ ในด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ และความเอื้อเพื่อเพื่อแผ่ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายมีทัศนคติเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักศึกษาหญิงอยู่ในระดับสูง เมื่อเปรียบเทียบกับทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระหว่าง เพศ ชั้นปี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบร้า มีทัศนคติเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

วินัย หมื่นรักษ์ และนพพรัตน์ ชัยเรือง (2557) ได้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพพระมหาศรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการศึกษาพบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพระมหาศรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพครอบครัวที่แตกต่างกัน และวิชาที่แตกต่างกัน ย่อมมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาที่แตกต่างกัน แนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ คือ ส่งเสริมระเบียบวินัยในการเข้าแคล แต่งกายถูกระเบียบ มองหมายหน้าที่แสดงความรับผิดชอบของนักศึกษา แต่ละคนอย่างจริงจังและซัดเจน รวมถึงมีการจัดกิจกรรมเพื่อยกย่องนักศึกษาที่มีความซื่อสัตย์ให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น ส่งเสริมกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักการเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม รวมถึงสอนให้นักศึกษารู้จักสัมมาคาระต่อผู้ใหญ่และผู้มีพระคุณโดยบูรณาการกับการเรียนการสอน

· วัชราภรณ์ มนิมันต์ (2549) ได้ทำการศึกษาจริยธรรมสำหรับบุคลากรในองค์การ กรณีศึกษาโรงเรียนสายนำทิพย์ พบร้า บุคลากรมีจริยธรรมในระดับสูง โดยด้านความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความมีระเบียบวินัย ความขยัน และความรับผิดชอบ ตามลำดับ ผลการจำแนกระดับจริยธรรมตามภูมิหลังทางสังคม พบร้าเพศหญิงจะมีจริยธรรมมากกว่าเพศชาย ผู้จบ

การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและผู้ที่จบการศึกษาโทจะมีจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ผู้ที่ตำแหน่งบริหารและผู้ที่เป็นลูกจ้างข้าราชการจะมีจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มอื่น สำหรับอายุงาน และสภาพภาพสมรสพบว่า ไม่มีความแตกต่างในระดับจริยธรรม

นงนุช เทศทอง (2547) ได้ทำการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ การประหด และการมีระเบียบวินัย จำแนกตามระดับการศึกษา ประเทวิชา ผลการศึกษา และอาชีพผู้ประกอบ พบร้า การปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ใน 5 ด้าน ทั้งในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง พบร้า ระดับการศึกษาที่ต่างกันในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านความเสียสละแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาต่างกันในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบร้า ด้านการประหดไม่ต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทองอินทร์ เตชะแก้ว (2552) ได้ทำการศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เพศ และสังกัดสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบร้า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ พฤติกรรมด้านการครองคน พฤติกรรมด้านการครองงาน และพฤติกรรมด้านการครองตน เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร้า ด้านพฤติกรรมด้านการครองคน พฤติกรรมด้านการครองงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา โดยรวม พฤติกรรมด้านการครองตนและพฤติกรรมด้านการครองคน พบร้า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านพฤติกรรมด้านการครองงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม พฤติกรรมด้านการครองตนและพฤติกรรมด้านการครองงาน พบร้า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนพฤติกรรมด้านการครองงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาตามเพศ โดยรวม พฤติกรรมด้านการครองคน พบร้า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพฤติกรรมด้านการครองงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามสังกัดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบร้า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขัยณรงค์ ศรีสุข (2545) ได้ทำคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงประถมศึกษาปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าป้อ จังหวัดหนองคาย 5 ด้าน คือ ด้านมีความซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีความเมตตากรุณา ด้านมีวินัย ด้านมีความรับผิดชอบ และด้านประทัยด พบว่า นักศึกษาชั้นประถมศึกษาที่ที่ 6 โดยรวมและนักเรียนหญิง มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน อุปในระดับมาก ยกเว้นนักเรียนโดยรวมมีความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนชายมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขํขํชัย เพียรชนะ (2557) ศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 และเปรียบเทียบระดับการรับรู้คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามเพศ สถานภาพทางครอบครัว และขนาดของโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้คุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบ และด้านความมีวินัยระดับการรับรู้คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนจำแนกตามเพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการรับรู้คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัวของนักเรียนและขนาดของโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ทรงพล สัตย์ชื่อ และคณะ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชาสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีการจัดการ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีคุณธรรม จริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าให้ความสำคัญในระดับปานกลาง ได้แก่ด้านภายนอกตัวนักศึกษา เช่น วิธีการสอนของอาจารย์แต่ละคน การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเป็นต้น ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ความอ่อนแองในการเข้าถึงศาสนา ความขัดแย้งในระบบบททางสังคม การเลียนแบบพฤติกรรม เป็นต้น และด้านสภาพครอบครัว เช่น การให้คำปรึกษาที่ดี การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ปกครองเป็นต้น และให้ความสำคัญในระดับน้อยด้านภัยในตัวนักศึกษา เช่น ความเป็นคนเจ้าอารมณ์ จิตใจอ่อนแองมีมั่นคงทางอารมณ์ เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ และสถานภาพทางครอบครัวต่างกัน ให้ความสำคัญปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีคุณธรรม จริยธรรมโดยรวมรายด้านแตกต่างกัน

กมลธร ปัญญา (2556) ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบร้า คุณธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับชั้นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการสร้างให้เกิดคุณธรรมและจริยธรรมนั้น สามารถสร้างได้ทั้งจากปัจจัยภายใน นั่นคือตัวของผู้สร้างเอง และปัจจัยภายนอก นั่นคือการอบรมสั่งสอน ซึ่งจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบว่าการได้รับการอบรมสั่งสอนนั้น จะทำให้ผู้ที่ได้รับการอบรมสั่งสอนนั้นมีคุณธรรมและจริยธรรมที่สูง และในขณะเดียวกันคุณธรรมและจริยธรรมยังมีความสัมพันธ์ กับปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคลเอง และจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องจะพบว่า เพศ ระดับชั้นการศึกษา ตลอดจนความรู้ที่ได้รับการสั่งสอนมาจะมีความสัมพันธ์กับคุณธรรมและจริยธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยนำมากำหนดในการออกแบบคิดการวิจัยได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ ส่วนระดับชั้นการศึกษา ผู้วิจัยจะใช้ ตัวแปรอายุ และระดับชั้นปี และความรู้ที่ได้รับการสั่งสอน ผู้วิจัยจะใช้ตัวแปรเกรดเฉลี่ย ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่าคุณธรรมและจริยธรรมจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปัจจุบันศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร วิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปัจจุบันศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และเพื่อศึกษาความล้มเหลวของคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปัจจุบันศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปัจจัยที่มีผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปัจจุบันศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังรายละเอียดนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปัจจุบันศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 ทั้ง 4 ชั้นปี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 415 คน จำแนกตามชั้นปีการศึกษาได้ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ชั้นปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษา (คน)
ชั้นปีที่ 1 (รหัส 58)	120
ชั้นปีที่ 2 (รหัส 57)	105
ชั้นปีที่ 3 (รหัส 56)	99
ชั้นปีที่ 4 (รหัส 55)	91
รวม	415

ที่มา: ระบบบริการการศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (2559)

2. กลุ่มตัวอย่าง

การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรการคำนวนของยามานะ (Yamane, 1973)

ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	n	หมายถึง ขนาดของประชากร
e		หมายถึง ความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่าง

ทำการแทนค่า

$$n = \frac{415}{1+415(0.05)^2} \approx 200$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 200 ตัวอย่าง

สำหรับการสุ่มที่ใช้ คือ วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสูตร การกระจายตามสัดส่วน (นิยม ปุรุคำ, 2517) โดยสรุปจำนวนตัวอย่าง ได้ดังตาราง 3.2 และหลังจากนั้น ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นเป็นการศึกษาตามที่กำหนดไว้

ตาราง 3.2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษา

ชั้นปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษา (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชั้นปีที่ 1 (รหัส 58)	120	57
ชั้นปีที่ 2 (รหัส 57)	105	50
ชั้นปีที่ 3 (รหัส 56)	99	48
ชั้นปีที่ 4 (รหัส 55)	91	45
รวม	415	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย รวม 4 ข้อ เป็นคำamoto แบบในรูปแบบการตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 20 ข้อ ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักรู้ในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต จำนวน 8 ข้อ ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม จำนวน 7 ข้อ และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Rating scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4	คะแนน
เฉย ๆ	ให้ 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1	คะแนน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยนำมาใช้ ประกอบด้วย ศึกษาวัตถุประสงค์ การวิจัย กำหนดหัวข้อที่จะถาม รวบรวมข้อคำถามที่เกี่ยวกับหัวข้อ กำหนดคำตอบของคำถามปลายปิด พิจารณาความเหมาะสมของข้อความและคำตอบ พิจารณาความเหมาะสมโดยรวม นำไปทดลองใช้เพื่อ วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ปรับปรุงข้อความและคำตอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยนำสอบถามที่ได้ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม เนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เป็นผู้ตรวจสอบคำถามที่ตั้งขึ้นในด้าน ความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมที่ใช้สำหรับดัชนีที่ศึกษาแต่ละตัว แล้วนำแบบสอบถามที่ ได้ไปปรับปรุงและแก้ไขให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสม หลังจากนั้น นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง ใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ตาม วิธีของครอนบาก (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า อธิบายความเที่ยงที่ ยอมรับกันจะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย และคณะ, 2539) และเมื่อทำการหาค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พบร้า ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียงดีและซื่อสัตย์สุจริต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856 ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคร่งพกภูะเบียง ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม ได้ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.817 และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงาน ภาครัฐ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.774 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.903 หมายความว่า แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นที่ยอมรับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยจัดประชุมชี้แจงกับทีมผู้ช่วยนักวิจัยเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ผู้วิจัยได้จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอ กับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการเก็บรวบรวม ข้อมูลนั้นดำเนินการใน 2 รูปแบบ คือ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัย ให้ผู้ช่วยนักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
- ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ จากนั้นจึง ลงรหัสข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบจากแบบสอบถามทุกฉบับแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการลงรหัสข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย

2. ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง และต่ำ กำหนดคะแนนซึ่งอิงกลุ่มจากคะแนนเฉลี่ยของคำตอบทั้งหมด ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนเฉลี่ยสูงสุด} - \text{คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด}}{\text{จำนวนกลุ่ม}} = \frac{5 - 1}{3} = 1.33$$

จากคะแนนดังกล่าว สามารถนำมากำหนดเป็นช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้ดังตาราง 3.3

ตาราง 3.3 ช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ช่วงค่าเฉลี่ย

ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

3.68 – 5.00*

สูง

2.34 – 3.67

ปานกลาง

1.00 – 2.33

ต่ำ

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติเคสแครช (chi-square: χ^2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย และเมื่อผลการวิเคราะห์ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ต่อไปเพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Contingency Coefficient โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ของเดวอและเพ็ค (Devore & Peck, 1993 อ้างถึงใน ไชยา เกษารัตน์, 2558) ดังนี้

มากกว่า ± 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
± 0.50 ถึง ± 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
น้อยกว่า ± 0.50	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครกับปัจจัยส่วนบุคคล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดของผลการวิจัย โดยจำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง จากนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาสนศาสตร์ทั้ง 4 ชั้นปี ในปีการศึกษา 2558 โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย ดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
1. ชาย	67	33.5
2. หญิง	133	66.5
อายุ		
1. ไม่เกิน 20 ปี	74	37.0
2. 21 ปีขึ้นไป	126	63.0
ระดับชั้นปี		
1. ชั้นปีที่ 1 (รหัส 58)	57	28.5
2. ชั้นปีที่ 2 (รหัส 57)	50	25.0
3. ชั้นปีที่ 3 (รหัส 56)	48	24.0
4. ชั้นปีที่ 4 (รหัส 55)	45	22.5
เกรดเฉลี่ยปัจจุบัน		
1. ต่ำกว่า 2.00	11	5.5
2. 2.00-2.99	142	71.0
3. 3.00 ขึ้นไป	47	23.5
รวม	200	100.00

จากตาราง 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง พบร่วมกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 63 และมีอายุไม่เกิน 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 25 ร้อยละ 24 และร้อยละ 22.5 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ระหว่าง 2.00-2.99 โดยคิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมาเกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป และเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 23.5 และร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**

ผู้วิจัยได้จำแนกประเด็นคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตามมาตราฐานผลการเรียนรู้ในหลักสูตรธุรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครในด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ โดยแบ่งระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.68-5.00) ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.67) และระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-2.33) ซึ่งมีรายละเอียดดังตาราง 4.2-5

ตาราง 4.2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในภาพรวม

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณธรรม จริยธรรม
ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต			
สูง	4.08	1.14	ระดับสูง
ปานกลาง	3.93	1.09	ระดับสูง
ต่ำ	3.98	1.08	ระดับสูง
ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม			
สูง	4.08	1.14	ระดับสูง
ปานกลาง	3.93	1.09	ระดับสูง
ต่ำ	3.98	1.08	ระดับสูง
ประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ			
สูง	3.92	1.09	ระดับสูง
ปานกลาง	3.98	1.08	ระดับสูง
ต่ำ	3.98	1.08	ระดับสูง

จากตาราง 4.2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ในภาพรวม พบร่วม อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาในแต่ละ

ประเด็น พบว่า ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและชื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมา ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การและสังคม ($\bar{X} = 3.93$) และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 4.3 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและชื่อสัตย์สุจริต

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณธรรม จริยธรรม
1. ท่านเข้าใจในคุณค่าของคุณธรรม และจริยธรรม	4.07	1.16	ระดับสูง
2. ท่านเข้าใจในคุณค่าของการเสียสละ	4.11	1.23	ระดับสูง
3. ท่านเข้าใจในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต	4.18	1.20	ระดับสูง
4. ท่านเข้าใจในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์	3.95	1.16	ระดับสูง
5. ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม	4.01	1.20	ระดับสูง
6. ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของการเสียสละ	4.12	1.20	ระดับสูง
7. ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต	4.14	1.19	ระดับสูง
8. ท่านตระหนักในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์	4.05	1.19	ระดับสูง
ภาพรวม	4.08	1.13	ระดับสูง

จากตาราง 4.3 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและชื่อสัตย์สุจริต พบว่า อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ท่านเข้าใจในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.14$) ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของการเสียสละ ($\bar{X} = 4.12$) ท่านเข้าใจในคุณค่าของคุณธรรม และจริยธรรม ($\bar{X} = 4.07$) ท่านตระหนักในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์ ($\bar{X} = 4.05$) ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของ

คุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 4.01$) ตามลำดับ และท่านเข้าใจในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 4.4 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา ในประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคราะห์ภูมิระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การและสังคม

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับคุณธรรม จริยธรรม
1. ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัย	4.01	1.18	ระดับสูง
2. ท่านได้เข้าเรียนตรงตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด	3.95	1.17	ระดับสูง
3. ท่านได้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบมหาวิทยาลัย	3.98	1.23	ระดับสูง
4. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยครบ ตามกำหนด	3.83	1.24	ระดับสูง
5. ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของ สังคมภายนอกมหาวิทยาลัย	3.89	1.13	ระดับสูง
6. ท่านมีวินัยเสมอทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	3.92	1.13	ระดับสูง
7. ท่านมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	3.92	1.12	ระดับสูง
ภาพรวม	3.93	1.09	ระดับสูง

จากตาราง 4.4 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา ในประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคราะห์ภูมิระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์การและสังคม พบร้า อญญในระดับสูง ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบร้า ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา ท่านได้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.98$) ท่านได้เข้าเรียนตรงตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ($\bar{X} = 3.95$) ท่านมีวินัยเสมอทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และท่านมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 3.92$) ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมภายนอก

มหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ และท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยฯ ปัจจุบัน กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.83$)

ตาราง 4.5 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ

ตัวแปร	\bar{x}	S.D.	ระดับคุณธรรม จริยธรรม
1. ท่านรู้และเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ	3.86	1.17	ระดับสูง
2. ท่านสามารถรับผิดชอบต่ออาชีพความเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้	3.91	1.18	ระดับสูง
3. ท่านสามารถปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างของการเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้	3.98	1.14	ระดับสูง
4. ท่านสามารถพัฒนาตนอันนำไปสู่การปฏิบัติงานเพื่องานสาธารณะได้	3.96	1.19	ระดับสูง
5. ท่านสามารถค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ.	3.89	1.11	ระดับสูง
ภาพรวม	3.92	1.09	ระดับสูง

จากตาราง 4.5 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ พ布ว่า อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณารายข้อ พ布ว่า ท่านสามารถปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างของการเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา ท่านสามารถพัฒนาตนอันนำไปสู่การปฏิบัติงานเพื่องานสาธารณะได้ ($\bar{X} = 3.96$) ท่านสามารถรับผิดชอบต่ออาชีพความเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้ ($\bar{X} = 3.91$) ท่านสามารถค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและ

ประเทศชาติ ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ และท่านรู้และเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.86$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย โดยใช้สถิติโคสแควร์ (chi-square: χ^2) โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 4.6-9

ตาราง 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับเพศ

เพศ	ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีรรัฐ				χ^2	P		
	ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา							
	ต่ำ	สูง	n	%				
ชาย	14	20.9%	53	79.1%	3.324	.068		
หญิง	15	11.3%	118	88.7%				
รวม	29	14.5%	171	85.5%				

จากตาราง 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับเพศ พบร้า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตาราง 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาและมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลากับอายุ

อายุ	ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา				χ^2	p		
	ต่ำ		สูง					
	n	%	n	%				
ไม่เกิน 20 ปี	12	16.2%	62	83.8%	0.279	.597		
21 ปีขึ้นไป	17	13.5%	109	86.5%				
รวม	29	14.5%	171	85.5%				

จากตาราง 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาและมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ อายุ พบร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตาราง 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาและมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ ระดับชั้นปี

ระดับชั้นปี	ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา				χ^2	p		
	ต่ำ		สูง					
	n	%	n	%				
ชั้นปีที่ 1	13	22.8%	44	77.2%	13.810**	.003		
ชั้นปีที่ 2	3	6.0%	47	94.0%				
ชั้นปีที่ 3	2	4.2%	46	95.8%				
ชั้นปีที่ 4	11	24.4%	34	75.6%				
รวม	29	14.5%	171	85.5%				

**P<.01

จากตาราง 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับระดับชั้นปี พบร้า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ Contingency Coefficient เพื่อหาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ พบร้า มีค่าเท่ากับ 0.254 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับระดับชั้นปี มีความสัมพันธ์กันต่ำ โดยนักศึกษาทุกระดับชั้นปีมีระดับคุณธรรม จริยธรรมสูง

ตาราง 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน

เกรดเฉลี่ย	ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐ				χ^2	p		
	ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา		สูง					
	ต่ำ	สูง	n	%				
ต่ำกว่า 2.00	3	27.3%	8	72.7%	1.597	.450		
2.00-2.99	19	13.4%	123	86.6%				
3.00 ขึ้นไป	7	14.9%	40	85.1%				
รวม	29	14.5%	171	85.5%				

จากตาราง 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบร้า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จำเป็นต้องมี มาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558” ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรีอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน คุณธรรมจริยธรรม แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น ความมีวินัย มีความ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น 2) ด้าน ความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จากกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้น บันทึกทางด้านรัฐประศาสน ศาสตร์ ซึ่งถือเป็นนักบริหารงานภาครัฐในอนาคตจะเป็นต้องมี และถูกระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2561) ที่ระบุว่าเจ้าหน้าที่รัฐต้องมีความโปร่งใสในการ ปฏิบัติราชการ เนื่องจากปัญหาทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาสำคัญในระดับประเทศที่สั่งสมมาเป็น เวลานาน ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งจะเป็นการลดความ สูญเสียของภาครัฐในระยะยาว และสร้างความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชน จากระดับเดินด้วยก้าว โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะในด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล ซึ่งกำหนดด้านคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม รวมถึงมีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ แสดงให้เห็นว่าประเด็น ด้านการมีคุณธรรม จริยธรรมของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรือผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มี ความสำคัญยิ่ง เพราะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ซึ่งเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของยามานาเคน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ เท่ากับ 200 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่ม

อย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นปีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียงดีและซื่อสัตย์สุจริต ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.856 ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.817 และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.774 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.903 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วยการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติโคสแควร์ (chi-square: χ^2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาารักษ์ ประศาสนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี และเกรดเฉลี่ย

สรุป

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตอนแรก เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่สองเป็นระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาารักษ์ ประศาสนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และตอนที่สุดท้ายผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาารักษ์ ประศาสนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 ตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 21 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 63 และมีอายุไม่เกิน 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37 นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 25 ร้อยละ 24 และร้อยละ 22.5 ตามลำดับ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ระหว่าง 2.00-2.99 โดยคิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมา เกรดเฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป และเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 23.5 และร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาวิชีวประศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา**

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาวิชีวประศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม และประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

โดยผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาวิชีวประศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต พบว่า อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ท่านเข้าใจในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของความเสียสละ ท่านเข้าใจในคุณค่าของการเสียสละ ท่านเข้าใจในคุณค่าของคุณธรรม และจริยธรรม ท่านตระหนักในจิตวิญญาณของวิชีวประศาสตร์ ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม ตามลำดับ และท่านเข้าใจในจิตวิญญาณของวิชีวประศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาวิชีวประศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ในประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม พบว่า อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านได้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบมหาวิทยาลัย ท่านได้เข้าเรียนตรงตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ท่านมีวินัย เสมอทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และท่านมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ท่านได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมภายนอกมหาวิทยาลัย ตามลำดับ และท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยครบตามกำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาวิชีวประศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา ในประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ พบว่า อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ท่านสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของการเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ท่านสามารถพัฒนาตนอันนำไปสู่การปฏิบัติงานเพื่องานสาธารณะได้ ท่านสามารถรับผิดชอบต่ออาชีพความเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้ ท่านสามารถค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจนวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ

อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาห้องเรียนและประเทศไทย ตามลำดับ และท่านรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ
จรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา สาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับเพศ อายุ และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน
ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับระดับชั้นปี พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 เมื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ Contingency Coefficient เพื่อหาระดับและทิศทางของ
ความสัมพันธ์ พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.254 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของ
นักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับระดับชั้นปี มีความสัมพันธ์กัน
ต่ำ โดยนักศึกษาทุกระดับชั้นปีมีระดับคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูง

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้จำแนกการอภิปรายผลตามวัสดุประสงค์การวิจัยออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่
1) ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
และ 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสงขลา

1.1 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาได้เข้ามาศึกษา
ในหลักสูตรธุรกิจประสาณศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ก็เหมือนเป็นการเรียนรู้ และเป็น
การขัดเกลาทางสังคมให้แก่นักศึกษา โดยแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้แก่นักศึกษานั้น หลักสูตร
เชื่อว่า การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษานั้นต้องใช้กระบวนการเรียนรู้และการลงโทษเป็น
เครื่องมือ ซึ่งสักขณะดังกล่าวสามารถเป็นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษานั้นเอง ซึ่ง
สอดคล้องกับแนวคิดพฤษติกรรมนิยม ที่อธิบายว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลสามารถทำได้
ด้วยกระบวนการปรับพฤติกรรมโดยใช้ตัวเสริมแรง หรือตัวลงโทษเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนพุติกรรมที่พึง
ปรารถนา และลดหรือขัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา ขณะที่แนวคิดสังคมวิทยา อธิบายว่า การพัฒนา

คุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม การบัด geleathang สังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จริยธรรมเนียมและการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ (งานด้านวินิจฉานน์, 2534; สุพัตรา สุภาพ, 2537; ศิษนารณ์ หูเต็ม, 2552) และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาได้กำหนดกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกเนื้อหาของคุณธรรมและจริยธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และอาจารย์ผู้สอนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักศึกษาอีกด้วย (โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2555) เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็น พบว่า ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกล่าวถึงโดยผ่านการเรียนการสอนของหลักสูตรในแต่ละรายวิชาในขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่นั้น ได้นั่นย้ำให้นักศึกษามีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต อよู่ตลดเวลาของการเรียนในแต่ละรายวิชา ในขณะที่การแสดงซึ่งความรับผิดชอบและจรรยาบรรณ ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ อาจเป็นผลสืบเนื่องหลังจากจบการศึกษา ดังนั้น นักศึกษาจึงยังอาจยังไม่เข้าใจในประเด็นดังกล่าวอย่างถ่องแท้ ซึ่งทั้งนี้ต้องเกิดจากการเรียนรู้ การได้เข้าไปปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นหลักห้องเรียนให้นักศึกษาได้มีความรับผิดชอบและได้รู้เห็นถึงจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐอย่างแท้จริงได้นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องตามเจตนารมณ์แห่งมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ที่ว่าบัณฑิตที่พึงประสงค์จึงต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ในขณะเดียวกันตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555 มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ยังได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ไปในแนวทางเดียวกันกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558 ที่ว่าบัณฑิตต้องมีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งมีวินัยตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม ท้ายที่สุดคือ บัณฑิตต้องมีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐอีกด้วย (โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2555)

1.2 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต พบว่า อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเกิดการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ได้รับมาตลอดการศึกษาในหลักสูตร ที่แต่ละรายวิชาได้สอดแทรกเนื้อหาในด้านคุณธรรม จริยธรรม

ตลอดจนการเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักศึกษาของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา โดยสอดแทรกเนื้อหาของคุณธรรมและจริยธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และอาจารย์ผู้สอนต้องประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักศึกษาอีกด้วย (โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์, 2555) และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับนักศึกษาลุ่มจิตพิสัย ที่อธิบายพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลซึ่งเกิดจากการรับรู้ การตอบสนอง การมองเห็นคุณค่า การจัดระบบ และการพัฒนาตนเป็นลักษณะนิสัย (เพ็ญแข ประจันปัจจันนึก, 2528; สุพัตรา สุภาพ, 2537; ศิณารณ์ หุ้เต็ม, 2552) นั้นหมายความว่า การหล่อหลอมผ่านกระบวนการเรียนการสอนย่อมทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดความตระหนักรู้ในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรมได้ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ท่านเข้าใจในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และท่านเข้าใจในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการความซื่อสัตย์สุจริต เป็นประเด็นการศึกษาที่ทุกคนได้เรียนรู้มาตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่ในชั้นเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา ตลอดจนมัธยมศึกษา และการปลูกฝังในครอบครัว ในขณะที่ความเข้าใจในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นประเด็นการศึกษาที่นักศึกษาได้เรียนรู้เพียงแค่ 1-4 ปีมานี้ และนักศึกษาแต่ละคนก็มีระดับการรับรู้ที่แตกต่างกัน นั่นจึงเป็นเหตุผลว่าเหตุใดจึงมีความเข้าใจในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์ต่ำสุด ประเด็นนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของกลุ่มแนวคิดสังคมวิทยาที่ว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนั้นเกิดจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ (เพ็ญแข ประจันปัจจันนึก, 2528; สุพัตรา สุภาพ, 2537)

1.3 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขลา ในประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคราะห์ภูมิระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม พบร่วม อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษามีอิทธิพลจากการรับรู้ที่ดี ดังที่เพียเจท (Piaget, 1971 อ้างถึงในศิณารณ์ หุ้เต็ม, 2552) อธิบายไว้เกี่ยวกับพัฒนาการทางความคิดที่ว่า พัฒนาการทางจริยธรรมมีความเป็นสามาก มีโครงสร้างของความคิดเป็นพื้นฐานและประกอบด้วยเหตุผลเชิงจริยธรรม จริยธรรมของบุคคลเกิดจากการเคราะห์ภูมิและรู้จักตนเองอย่างแท้จริง เมื่อบุคคลมีอิทธิพลมากขึ้นจะรู้จักใช้เหตุผลโดยคำนึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำ และจากการศึกษาบังสอดคล้องกับการศึกษาของอรพินทร์ สันติชัยอนันต์ (2549) ซึ่งได้ศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบร่วม นิสิตนักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนอดกลั้นอยู่ในระดับสูง ในขณะเดียวกันนั่นนุช เทศทอง (2547) ได้ทำการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัด

วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 พบร้า นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษามีคุณธรรม และจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ และการมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับสูงเช่นกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบร้า ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยครบตามกำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่นักศึกษาได้ผ่านการกล่อมเกลาทางสังคม ทำให้รู้ว่าอะไรที่ควรปฏิบัติและอะไรที่ไม่ควรปฏิบัติในสังคม จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ประเดิมการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสังคมวิทยา ที่อธิบายว่าการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จริต ประเพณี ชนบทรวมถึงและการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ ของสังคม (งามดา วนิหานนท์, 2534; สุพัตรา สุภาพ, 2537) ในขณะที่การเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษายังขาดแรงจูงใจในการทำกิจกรรม หรือการไม่เห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมอาจเนื่องด้วยเหตุผลข้อจำกัดต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เช่น งบประมาณ การบริหารจัดการ เป็นต้น ทั้งนี้สอดคล้องกับนักศึกษาส่วนใหญ่ที่อธิบายว่าการพัฒนาเพื่อให้เกิดการกระทำที่เป็นลักษณะนิสัยนั้น ต้องทำให้บุคคลได้เห็นช่องคุณค่าของสิ่งที่ปฏิบัติเสียก่อนตามกระบวนการกิจกรรม เกิดเจตคติและการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคล (สุพัตรา สุภาพ, 2537; ศิณาภรณ์ หุ้เต็ม, 2552)

1.4 ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปีที่ 3 ที่มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ พบร้า อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาชั้นปีที่ 3 ระดับคุณภาพ ย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ หรือนักบริหารงานภาครัฐเป็นอย่างดี ดังเจตกรรมณ์ของหลักสูตรที่ว่าบัณฑิตต้องมีความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ (โปรแกรมวิชาชั้นปีที่ 3 ระดับคุณภาพ ประจำปี 2555) ซึ่งสิงห์ เหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ตลอด 1-4 ปีที่ผ่านมา นี้ ผ่านการหล่อหลอมกล่อมเกลาโดยอาจารย์ประจำ หลักสูตร ตลอดจนการปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างให้แก่นักศึกษา ซึ่งประเดิมนี้เป็นไปในแนวทางเดียวกับ แนวคิดสังคมวิทยาที่ว่าการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัด เกลาทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมสั่งสอนจากครุ เป็นการขึ้นนำแนวทางหรืออำนวยโอกาสให้ ผู้เรียนดำเนินเข้าสู่ปัญญา ครุถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่รับช่วงต่อจากพ่อแม่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการหล่อหลอมนักศึกษาให้เป็นแบบอย่างที่ดี นักศึกษาจะได้รับการฝึกหัดให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ต่อไป ท่านสามารถปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างของการเป็นนักบริหารงานภาครัฐได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และท่านรู้และเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการได้รับการฝึกหัดให้เห็นช่วงความเป็นนักบริหารงานภาครัฐ นักบริหารงาน แนวคิดวิชาความรู้ที่อาจารย์ได้ถ่ายทอดให้เห็นช่วงความเป็นนักบริหารงานภาครัฐ นักบริหารงาน

ภาครัฐ ก็ย่อมทำให้นักศึกษาได้แบบอย่างที่ต้องได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ นักศึกษาต้องเรียนรู้และซึมซับไปตลอดต่อเนื่องของชีวิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ความทันสมัยต่าง ๆ ทั้งหมดนี้ย่อมทำให้สถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดสังคมวิทยาที่อธิบายว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จริยธรรม ประเพณี ขนบธรรมเนียมและการประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ และจากการเรียนรู้นั้นทำให้บุคคลมีพฤติกรรมบุคลิกภาพ ค่านิยมเจตคติ แรงจูงใจที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมของตน รวมทั้งได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้จะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของมนุษย์ (งามตา วนิพานนท์, 2534; สุพัตรา สุภาพ, 2537)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับ เพศ อายุ และเกรดเฉลี่ยปัจจุบัน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยของนักศึกษามีช่วงอายุที่ไม่ต่างกันมาก จึงทำให้ความคิดเห็นอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ตลอดจนปัจจัยด้านเพศก็ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมจากการเรียนการสอนของหลักสูตรไม่ได้เน้นหนักไปกว่าเป็นเพศเด่นเดียว กับเกรดเฉลี่ยที่อาจเป็นตัวชี้วัดผลลัมพุทธิ์ทางการเรียนก็ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากคนที่มีผลลัมพุทธิ์ทางการเรียนสูงก็ไม่สามารถเป็นสิ่งยืนยันได้ว่าจะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ในทางตรงกันข้ามผู้ที่มีผลลัมพุทธิ์ทางการเรียนต่ำก็ไม่สามารถเป็นสิ่งยืนยันได้ว่า จะไม่เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิษยารณ์ หูเต็ม (2552) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชภัฏฯ พ布ว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ในขณะเดียวกันนั้น จาุประสิทธิ์ (2533) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ในกลุ่มวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้ พบว่า เพศ และเกรดเฉลี่ยปัจจุบันไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา และนั่นนุช เทคทอง (2547) ได้ทำการศึกษาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา อาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 พบว่า ผลการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค

ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีวะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา กับระดับชั้นปี พบร่วม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์กันต่ำ โดยนักศึกษาทุกระดับชั้นปีมีระดับคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการได้รับการหล่อหลอมในแต่ชั้นปี ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจที่ถ่องแท้ยิ่งขึ้น ต่อประเด็นคุณธรรม จริยธรรม ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาของหลักสูตร จะเรึงลำดับความยากง่ายของรายวิชาและความซับซ้อนของแต่ละรายวิชา ทำให้นักศึกษาพบเจอสิ่งที่แตกต่างกันในแต่ละชั้นปี ดังนั้นจึงส่งผลให้คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีวะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา กับระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทอง อินทร์ เตชะแก้ว (2552) ซึ่งได้ทำการศึกษาระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบร่วม ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ กมลธร ปัญญา (2556) ซึ่งได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษารัตนราช สรงกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบร่วม ระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษารัตนราชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษา พบร่วม ระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีวะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา อยู่ในระดับสูง แต่ถือว่าอย่างไรก็ตามกลับพบว่า ประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น หลักสูตร ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาอาจต้องเน้นหนักในเรื่องของความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐมากขึ้น

1.2 จากผลการศึกษา พบร่วม ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาชีวะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสิงขลา กับระดับชั้นปีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าระดับชั้นปีผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ดังนั้น หลักสูตรอาจต้องดำเนินการดังระดับชั้นปี ความเหมาะสมของกิจกรรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในแต่ละชั้นปีเมื่อต้องจัดกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งต่อไปอาจทำการวิจัยเชิงเปรียบเทียบความมีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2.2 การวิจัยนี้เป็นการนำมาตรฐานผลการเรียนรู้เฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มาศึกษาวิจัยเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำวิจัยในครั้งต่อไปอาจดำเนินการวิจัยในมาตรฐานผลการเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กมลธร ปัญญา. (2556). คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1-3 วิทยาลัยอาชีวศึกษารัตนโกสินทร์ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษา胺หาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมวิชาการ. (2539). แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐาน และตัวบ่งชี้การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านผลผลิตปัจจัย และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภा.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กีรติ บุญเจือ. (2534). จริยศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- โกล์ด์สมิท, สตีเฟ่น และเอกเกอส์, วิลเลียม. (2552). การบริหารงานภาครัฐแบบเครือข่าย: มิติใหม่ของภาครัฐ [Governing by network]. (จัด ดิสก์ทิย และกฤษฎา ปราโมทย์รนา, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: บริษัท แอคทิฟ พรินท์ จำกัด.
- ขวัญฤทธิ์ ชำช่องสัตย์. (2542). การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั่วโลก. ปริญนานิพนธ์การศึกษา胺หาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิทยาเขต.
- คมกฤษ ใจคำปัน. (2544). การสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์胺หาบัณฑิตสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- งามตา วนิทนานท์. (2534). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพุทธิกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิทยาเขต.
- เจริญ ไรวัจนกุล. (2531). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ชัชชัย เพียรชนะ. (2557). คุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์胺หาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

ชัยณรงค์ ศรีสุข. (2545). คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชัยพร วงศ์วรรณ. (2540). การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

ชาญชัย อินทรประวัติ. (2535). รายงานการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูลลี่ฟังจริยธรรมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ สงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ.

ไขยา เกษารัตน์. (2555). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 2583901 สติ๊ส์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

(2559). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 2582502 นโยบายพัฒนาการบริหารงานภาครัฐ. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ฐานเปนีย์ พสิษฐ์เนาวกุล และพรสรรค์ สุวรรณศรีย์. (2551). การศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ดนัย จารุประสีตอ. (2533). ทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา ในกลุ่มวิทยาลัยพลศึกษาภาคใต้. ปริญญาอิพนธ์การศึกษา habilitatio สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ สงขลา.

ทรงพล สัตย์ชื่อ, ปิยะ แก้วบัวดี และวนิต ยืนยิ่ง. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีการจัดการ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชภัฏอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์.

ทองอินทร์ เตชะแก้ว. (2552). ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 3(2), 141-151.

นงนุช เทศทอง. (2547). คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2553). รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาไทย. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นิยม ปราคำ. (2517). ทฤษฎีของการสำรวจสถิติจากตัวอย่างและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: ค.ส. การพิมพ์.

บำรุง โพธิ์ศรี. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนา habilitatio สาขาวิชาระบบทัศนศิลป์ สาขาวิชาการบริหารจัดการ คณะสงฆ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ประภาศรี สีหอดำไฟ. (2540). พื้นฐานทางการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประยุทธ์ ปัญโต. (2529). ธรรมกับการพัฒนาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม.

ประสงค์ ทองประ, ทวีศักดิ์ ทองทิพย์, บรรจง โสดาดี และอนุ ศรีทอง. (2547). การศึกษาแนวทางแก้ปัญหา การขาดคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์.

โปรแกรมวิชาธุรศึกษาสนศาสตร์. (2555). หลักสูตรธุรศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555. สาขาวิชา: คณமนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสระบุรี.

พรอนงค์ สิงห์สำราญ. (2551). เจตคติของนักศึกษาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพที่มีต่อคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพฯ.

พระเมธีธรรมมาภรณ์. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างจริยศาสตร์และจริยศึกษา. ในความรู้คุณธรรม: รวมบทความเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมและการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระราชรวมมนุษ. (2527). คุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, ศิริพร ขัมภลิขิต และทศนีย์ นะแส. (2539). วิจัยทางการพยาบาล: หลักและกระบวนการ. สาขาวิชา: เทมการพิมพ์.

เพ็ญแข ประจำปีจันึก. (2528). พื้นฐานทางสังคมวิทยาของการศึกษา. กรุงเทพฯ:สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

มลิวัลย์ บำรุงการ. (2531). การสร้างแบบทดสอบวัดคุณธรรม 4 ประการ ตามพระบรมราโชวาทของ รัชการที่ 9 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: นานมีบุคพับลิเคชั่นส์.

ลัดดา เสนาวงษ์. (2532). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พิศิษฐ์การพิมพ์.

วงศิน อินทสาระ. (2541). ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม. สืบคันเมื่อ 31 พฤษภาคม 2559, จาก http://www.baanjomyut.com/library_3/extension-2/ethics/01.html

วัชราภรณ์ มนามนต์. (2549). จริยธรรมสำหรับบุคลากรในองค์การ. กรุงเทพฯ: หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยเกริก.

วิทย์ วิศวเวทัย และเสถียรพงษ์ วรณปก. (2537). จริยธรรมกับบุคคล. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญหัศน์.

วินัย หมื่นรักษ์ และนพรัตน์ ชัยเรือง. (2557). คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพระมหาศิริ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารพิชญทรัตน์, 9(2), 53-61.

ศิณภรณ์ หู่เต็ม. (2552). พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี วิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2526). บรรณาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มุนหมายภูราชาวิทยาลัย.

สมบูรณ์ ชิตพงษ์. (2554). การวัดและประเมินผลด้านคุณธรรมจริยธรรมในการวัดและประเมินผลคุณธรรมจริยธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). รายงานสารสนเทศทางการศึกษา. สืบคันเมื่อ 24 พฤษภาคม 2559, จาก <http://www.mua.go.th/default1.php>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561). กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พรีนท์ แอนด์ มีเดีย.

สุพัตรา สุภาพ. (2537). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุวรรณा วชิรปราการสกุล (2533). การสร้างแบบทดสอบวัดคุณธรรมด้านกัญญาณมิตรสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

อรพินทร์ สันติชัยอนันต์. (2549). การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

Longman. (2004). *Longman Active Study Dictionary* (Ed). London: Longman Group.

Yamane, T. (1973). *Statistics* (2nd eds.) New York: Harper & Row.

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา**รัฐประศาสนศาสตร์** มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
(Virtue and Morality of Students of Public Administration Program of Songkhla Rajabhat University)

คำชี้แจง

- 1) แบบสอบถามสำหรับการทำวิจัยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา**รัฐประศาสนศาสตร์** มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อวัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา**รัฐประศาสนศาสตร์** มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา**รัฐประศาสนศาสตร์** มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กับปัจจัยส่วนบุคคล
- 2) แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา**รัฐประศาสนศาสตร์** มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- 3) ขอความกรุณาตอบตามความเป็นจริงให้ครบถ้วน
- 4) ข้อมูลทั้งหมดเป็นความลับและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ
ไชยา เกษรัตน์
บุณิกา จันทร์เกตุ
อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชา**รัฐประศาสนศาสตร์**
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1	แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน
----------	--

- 1) เพศ ①ชาย ②หญิง
- 2) อายุ ① ≤ 20 ปี ② ≥ 21 ปี
- 3) ระดับชั้นปี ① ชั้นปีที่ 1 ② ชั้นปีที่ 2 ③ ชั้นปีที่ 3 ④ ชั้นปีที่ 4
- 4) เกรดเฉลี่ย ① < 2.00 ② 2.00-2.99 ③ ≥ 3.00

ตอนที่ 2	แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาารักษ์ประศาสนาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 1. โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ ที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด 2. แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาารักษ์ประศาสนาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำหนดระดับออกเป็น 5 ระดับ คือ
	ระดับ ⑤ หมายถึง ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
	ระดับ ④ หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น
	ระดับ ③ หมายถึง ท่านเฉย ๆ กับข้อความนั้น
	ระดับ ② หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
	ระดับ ① หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
ประเด็นที่ 1 มีความเข้าใจและตระหนักในคุณค่า ของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์ สุจริต					
1) ท่านเข้าใจในคุณค่าของคุณธรรม และ จริยธรรม	⑤	④	③	②	①
2) ท่านเข้าใจในคุณค่าของการเสียสละ	⑤	④	③	②	①

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เล็กๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
3) ท่านเข้าใจในคุณค่าของความซื่อสัตย์สุจริต	⑤	④	③	②	①
4) ท่านเข้าใจในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์	⑤	④	③	②	①
5) ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของคุณธรรมและ จริยธรรม	⑤	④	③	②	①
6) ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของการเสียสละ	⑤	④	③	②	①
7) ท่านได้ตระหนักในคุณค่าของความซื่อสัตย์ สุจริต	⑤	④	③	②	①
8) ท่านตระหนักในจิตวิญญาณของรัฐประศาสนศาสตร์	⑤	④	③	②	①
ประเด็นที่ 2 มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม เศรษฐกิจและสังคม ข้อบังคับ ต่างๆ ขององค์กรและสังคม					
9) ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย	⑤	④	③	②	①
10) ท่านได้เข้าเรียนตรงตามเวลาที่มหาวิทยาลัย กำหนด	⑤	④	③	②	①
11) ท่านได้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มหาวิทยาลัย	⑤	④	③	②	①
12) ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของ มหาวิทยาลัยครบตามกำหนด	⑤	④	③	②	①
13) ท่านได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมภายนอกมหาวิทยาลัย	⑤	④	③	②	①
14) ท่านมีวินัยเสมอทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	⑤	④	③	②	①
15) ท่านมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	⑤	④	③	②	①
ประเด็นที่ 3 มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณ ต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ					
16) ท่านรู้และเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณต่อการ เป็นนักบริหารงานภาครัฐ	⑤	④	③	②	①
17) ท่านสามารถรับผิดชอบต่ออาชีพความเป็นนัก บริหารงานภาครัฐได้	⑤	④	③	②	①

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เชยๆ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
18) ท่านสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของ การ เป็นนักบริหารงานภาครัฐได้	⑤	④	③	②	①
19) ท่านสามารถพัฒนาตนอันนำไปสู่การ ปฏิบัติงานเพื่องานสาธารณะได้	⑤	④	③	②	①
20) ท่านสามารถค้นคว้าหาความรู้ ตลอดจน วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็น ระบบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ท้องถิ่นและประเทศไทย	⑤	④	③	②	①

ภาควิชาฯ
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปจัดทำ หลักสูตรหรืออปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตในสาขาหรือสาขาวิชา ของแต่ละระดับคุณวุฒิมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจัดการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมี มาตรฐานไม่ต่ำกว่า “มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ การจัดทำหลักสูตรหรืออปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมุ่งให้เกิดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต โดยมีหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและองค์ประกอบอื่นๆ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ สถาบันอุดมศึกษาได้จัดการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารรัฐประศาสนศาสตร์ อุปในวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้งานคับ ต้องปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศนี้ ภายในปีการศึกษา ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ผลเรียกเข้า

(บรรจุ พพชนาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

เอกสารแนบท้าย
ประกาศกรະทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์

๑. ชื่อ สาขาวิชา สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์

๒. ชื่อปริญญา และสาขาวิชา

ภาษาไทย รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (.....)

รป.บ. (.....)

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

ศศ.บ. (รัฐประศาสนศาสตร์)

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Public Administration (.....)

B.P.A (.....)

Bachelor of Arts (Public Administration)

B.A. (Public Administration)

หมายเหตุ การเรียกชื่อปริญญาอื่นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. ลักษณะของสาขาวิชา

สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศเพื่อให้เกิดสัมฤทธิผลตามนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความตระหนักรู้ถึงปรัชญาการเมือง บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและให้บริการภาครัฐ นโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐ ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคและท้องถิ่น รวมทั้งเน้นแนวคิดและกระบวนการ治理 ในการบริหารงานภาครัฐ และสาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์มุ่งเน้นการสร้างพหุวิทยาการเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ ปัญญาและทักษะในการประกอบวิชาชีพในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและให้บริการของรัฐในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นธรรม

๔. คุณลักษณะของบันทึกที่พึงประสงค์

๔.๓ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และสามารถปรับวิถีชีวิต

๔.๒ มีความรู้ทางวิชาการและทักษะทางวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์

๔.๓ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ในการวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัลหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม

๔.๔ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์

๔.๔ มีประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมถึง มีความรู้ความสามารถใช้เครื่องมือในการสติ๊กติ๊กพื้นฐานในการแก้ปัญหาทางการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

หมายเหตุ สถาบันอาจเพิ่มคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย การศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๕. มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาธุรกิจประศาสนศาสตร์ที่กล่าวมาแล้ว การจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลต้องจัดให้สอดคล้องกับกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

๕.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม (Ethics and Moral)

- (๑) พัฒนานิสัยและประพฤติดونอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบ ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม
- (๒) สามารถปรับวิธีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม และจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมพื้นฐานและความรู้สึกของผู้อื่น

๕.๒ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge)

- (๑) เข้าใจความรู้และหลักการของแนวคิดและทฤษฎีทางธุรกิจประศาสนศาสตร์
- (๒) รู้และเข้าใจถึงความก้าวหน้าของความรู้ตลอดจนธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบและ ข้อบังคับที่เปลี่ยนไปตามสถานการณ์ในสาขาวิชาธุรกิจประศาสนศาสตร์
- (๓) ตระหนักรู้ถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอด องค์ความรู้ในสาขาวิชาธุรกิจประศาสนศาสตร์

๕.๓ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

- (๑) สามารถค้นหาข้อมูลที่จำเป็นและทำความเข้าใจจากการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ ธุรกิจประศาสนศาสตร์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- (๒) สามารถศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้ แนวคิดและทฤษฎีทางธุรกิจประศาสนศาสตร์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่าง สร้างสรรค์

๕.๔ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)

- (๑) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและสมาชิกที่ดีของกลุ่ม
- (๒) สามารถปรับตัวได้ในสังคมที่มีความหลากหลาย รับฟังความเห็นที่แตกต่างและแสดง ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางธุรกิจประศาสนศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์
- (๓) มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับพื้นฐานของตนเอง และบริบทของกลุ่ม

๕.๕ มาตรฐานการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

- สารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)
- (๑) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้และการนำเสนอข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ในรูปแบบที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม กับกลุ่มบุคคลต่างๆ
 - (๒) สามารถใช้เครื่องมือทางสถิติขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับประเด็นปัญหา ทางการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
 - (๓) สามารถสื่อสารประเด็นทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา

๖. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. โครงสร้างหลักสูตร

๗.๑ ระดับปริญญาตรี

โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ดังนี้

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ หน่วยกิต แบ่งเป็น ๓ หมวดวิชา

๗.๑.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

๗.๑.๒ หมวดวิชาเฉพาะ จำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๘๔ หน่วยกิต

ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกนและวิชาเฉพาะด้าน หรือกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและ วิชาชีพ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานในด้านรัฐประศาสนศาสตร์ได้ การจัดการหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) กลุ่มวิชาแกนหรือวิชาพื้นฐานวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่จำเป็นต้องเรียน เพื่อเป็นพื้นความรู้สำหรับการเรียนกลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือกลุ่มวิชาชีพ

(๒) กลุ่มวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาชีพ หมายถึง วิชาที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุม องค์ความรู้ขั้นต่ำของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งอาจจัดในลักษณะของวิชาเอกเดียว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และวิชาโท ต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวน หน่วยกิจของวิชาเอกไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต

๗.๑.๓ หมวดวิชาเลือกเสรีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

หมายเหตุ สถาบันสามารถปรับเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละหมวดวิชาได้ตามปรัชญา และวัตถุประสงค์หลักสูตร รวมทั้งการกำหนดให้มีกลุ่มวิชาเลือกเฉพาะด้านหรือวิชาชีพเลือก รายวิชา

ฝึกประสบการณ์ภาคสนามในหมวดวิชาเฉพาะ ซึ่งอาจเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือสหกิจศึกษา เพื่อความเป็นเอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

๔. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของหมวดวิชาชีพเฉพาะ พิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางรัฐประศาสนศาสตร์ การระดมความเห็นจากผู้บริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ทั่วประเทศทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนระดมความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งได้สะท้อนองค์ความรู้ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ได้ทั้งสิ้น ๕ องค์ความรู้ได้แก่ (๑) กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (๒) กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (๓) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (๔) กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และ (๕) กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ โดยขอบเขตและสาระสำคัญของกลุ่มองค์ความรู้ดังๆ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ (Organization and Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับองค์การไม่ว่าจะเป็นการเกิดขึ้นขององค์การ รูปแบบโครงสร้าง สายการบังคับบัญชาขององค์การ ทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์การที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและเอกชน การออกแบบองค์การ ทั้งนี้ กลุ่มวิชานี้ยังครอบคลุมถึงการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ ในองค์การ การพัฒนาองค์การ เทคนิคและการบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารงานพัสดุ การบริหารจัดการคุณภาพ การจัดการความรู้และองค์การแห่งการเรียนรู้ การควบคุมและตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและนวัตกรรมการบริหารจัดการ เป็นต้น

๔.๒ กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การนำเสนอนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการสาธารณะ การจัดทำโครงการสาธารณะ การวางแผนและการบริหารโครงการสาธารณะ และการวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการสาธารณะ เป็นต้น

๔.๓ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ การบริหารค่าจ้างเงินเดือน และประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการบริหารผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการสวัสดิการ นับหน้าการและพนักงานสัมพันธ์ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ และการจัดการความขัดแย้งในองค์กร ทั้งนี้ องค์กรหมายรวมทั้งองค์การภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรที่ไม่ใช่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๔.๔ กลุ่มองค์ความรู้ด้านแนวคิดและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administrative Concepts and Theories)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ปรัชญาการเมือง ความรู้ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

กฎหมายมหาชน แนวคิดและทฤษฎีว่าด้วยการบริหารจัดการภาครัฐ การคลังและการเงินภาครัฐ ระบบบัญชีวิธีจัดหางรัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการวิสาหกิจชุมชน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการกับการจัดบริการสาธารณณะ มิติทางเศรษฐกิจกับการบริหารภาครัฐ การตลาดสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหารสาธารณณะใหม่ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ ธรรมาภิบาล จริยธรรมนักบริหาร การปักโครงและ การบริหารห้องถิน เป็นต้น

๔.๕ กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ (Public Finance and Budgeting)

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ ทั้งในส่วนกลางและท้องถิน การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงินขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การคลังและงบประมาณท้องถิน การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิน เศรษฐกิจชุมชน ท้องถิน เป็นต้น

หมายเหตุ สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มกลุ่มความรู้ด้านอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์และหรืออัตลักษณ์ของสถาบัน

ในแต่ละกลุ่มความรู้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (ในข้อ ๕) ได้ดังนี้

ก. กลุ่มองค์ความรู้ด้านองค์การและการจัดการ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งส่งเสริมการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม ทำให้ลดความเสี่ยงภายใต้การ ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งเป็น การสร้างค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร ภายใต้องค์การต่อไป

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดองค์การห้องภาครัฐและภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลาดอุดหนุนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการขององค์การห้องในส่วนของ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การตลอดจนการสร้างนวัตกรรมทางการบริหารองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการการจัดองค์การห้องภาครัฐ และภาคส่วนอื่น การบริหารและการพัฒนาตลาดอุดหนุนเข้าใจถึงพฤติกรรมของสมาชิกองค์การ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ที่มีความซับซ้อน ในองค์การ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการบริหารได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลภายในองค์การห้องภาครัฐและภาคส่วนอื่น พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ของตนกับเพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาความเป็นผู้นำได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชา ดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกสารสนเทศในการสื่อสารในองค์การกับกลุ่มบุคคลแต่ละกลุ่ม รวมทั้งสามารถที่จะเลือกสถิติต่างๆ ขององค์การมาวิเคราะห์และนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

ข. กลุ่มองค์ความรู้ด้านนโยบายสาธารณะ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงธรรมาภิบาลและกระบวนการในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชน และสังคมมากที่สุด จึงจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตระหนักรถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่สาธารณะมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ วิธีการศึกษาวิเคราะห์ ติดตาม และประเมินนโยบายและโครงการสาธารณะด้านต่างๆ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการมาอธิบายนโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนเสนอแนะทางเลือกนโยบายและโครงการสาธารณะอันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การศึกษาและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะด้านต่างๆ การกำหนดทางเลือกสาธารณะ การวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ การเขียนโครงการ การวางแผนและการบริหารโครงการ การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโครงการ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำหลักการดังกล่าวมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบายและโครงการสาธารณะที่เกิดขึ้นทั้งในสังคมไทยและต่างประเทศ ตลอดจนสามารถที่จะนำความรู้ดังกล่าวมาวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของบุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ในบริบทของการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเจรจาต่อรองในการเลือกทางเลือกนโยบาย ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการในการเจรจาต่อรอง และยกเหตุผล ประกอบและแสดงความเห็นเชิงวิพากษ์บนฐานแนวคิดและทฤษฎีทางนโยบายสาธารณะได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของสังคม ประเมินผลกระทบของทางเลือกนโยบายต่างๆ การกำหนดทางเลือกนโยบายสาธารณะบนหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อนำเสนอ กับกลุ่มต่างๆได้อย่างเหมาะสม

ค. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวมุ่งเน้นการวางแผน บริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ซึ่งรวมถึงการให้รางวัลและการลงโทษที่เป็นธรรม การบริหารค่าจ้างเงินเดือนที่เป็นธรรม การประเมินและบริหารผลการปฏิบัติงานที่เป็นธรรม ซึ่งจะสร้างค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำหลักการมาใช้ในงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์การได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการกระบวนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ โดยสามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ รวมถึงแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์การได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการบริหารพนักงานสัมพันธ์และการจัดการความขัดแย้ง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับตัวในการทำงานได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำวิธีการและแนวคิดในเชิงปริมาณไปวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของบุคคลและความต้องการขององค์กร เพื่อนำมากำหนดแนวทางการวางแผนและบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร และสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม

๔. กลุ่มองค์ความรู้ด้านทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจแนวคิดและหลักการบริหาร ที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าวในการทำงาน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ บริบททางการเมืองทั้งระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ กฎหมาย ปรัชญาการเมือง การบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภายในท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงาน เน้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นบนหลักการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ อันนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมรัฐประศาสนศาสตร์ได้

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะเน้นถึงการบริหารงานภาครัฐ การจัดทำและการส่งมอบบริการสาธารณะ การบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของคนในชุมชนและในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งสามารถเสนอความเห็นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาเรเบียบวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักฐานเชิงประจำย์และวิธีการทางสถิติในการนำเสนอ อธิบาย รวมทั้งเลือกเครื่องมือในการสื่อสารเรื่องราวทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม

จ. กลุ่มองค์ความรู้ด้านการคลังและงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

เป็นกลุ่มวิชาที่มีความครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารการคลังและงบประมาณภาครัฐ การจัดการด้านทรัพยากรด้านการเงิน การวิเคราะห์การลงทุน การเป็นผู้ประกอบการภาครัฐ การบริหารการเงิน ขององค์การภาครัฐ การบริหารรายได้ภาครัฐ การบริหารรายจ่ายภาครัฐ การบริหารความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ การคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารรายได้และรายจ่ายของท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

ด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการบริหารการคลังและงบประมาณทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ความโปร่งใสทางด้านการคลังและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการคลังและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนตระหนักรถึงการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสร้างสำนึกรักการรับผิดชอบทางด้านการคลังและงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

ด้านความรู้ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานและระบบการเงินการคลังขององค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้

ด้านทักษะทางปัญญา กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการบริหารการคลังและงบประมาณ การวิเคราะห์งบลงทุน การบริหารรายได้และรายจ่ายภาครัฐ ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจ อธิบาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ สถานการณ์ทางด้านการคลังและงบประมาณที่เกิดขึ้น ตลอดจนเสนอแนวทางเลือกทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสมสมกับระบบเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและถ่ายทอดเรื่องราวทางการคลังและงบประมาณต่อสาธารณะ และผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนรับฟังความเห็นและแสดงความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณได้อย่างเหมาะสม

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มวิชาดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อนำมาอธิบายสถานการณ์ทางการคลังและงบประมาณที่เหมาะสม ตลอดจนนำเสนอผลการวิเคราะห์เพื่อที่จะพยากรณ์และนำเสนอทางเลือก ทางการคลังบนหลักฐานเชิงประจักษ์

๙. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพบัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ผลิตออกสู่สังคมและได้มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๙.๑ กลยุทธ์การสอน หมายถึง แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์ มีความรู้ตามมาตรฐานสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติงานและการดำรงชีพ ในสังคม กลยุทธ์การสอนแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา

๙.๑.๑ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร คือ การจัดลำดับก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิชาพื้นฐาน และวิชาบังคับของรายวิชาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตร รวมไปถึงการสร้างงานวิจัย ที่มุ่งเน้นแนวความคิดใหม่หรือเน้นการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย เพื่อให้บัณฑิตทางรัฐประศาสนศาสตร์มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง ๕ ด้าน และไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๙.๑.๒ กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอน และเพื่อร่วมชั้นเรียนทั้งในฐานะผู้รับและผู้นำเสนอ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนโดยการตั้งคำถามให้คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้ และจำเป็นต่อการศึกษาความรู้ที่ทันสมัย ด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน วิธีการสอนมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมายงาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(๑) การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติไปพร้อมๆ กับการพนึกร่วมองค์ความรู้จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะ การปฏิบัติงานได้จริง วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน การทัศนศึกษาดูงาน และสหกิจศึกษา เป็นต้น

(๒) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหามากกว่า การจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม

(๓) การสอนแบบเน้นการสำรวจความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) เน้นให้ผู้เรียนมุ่งสำรวจความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การค้นพบ การเรียนแบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้การเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม

(๔) การสอนแบบ CCPR Model เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ประกอบด้วย

(๔.๑) การสอนแบบมุ่งเน้นการคิดวิเคราะห์ (Criticality - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ และพัฒนาจากความคิดเห็น โดยให้เขียนรายงาน

ที่ส่งท่อนความคิดเห็นของตนเอง ภายหลังที่ได้มีการทดสอบกับเพื่อนหรือกับอาจารย์ จนความคิดเห็น ตกผลึกและถ่ายทอดออกมาระบบเป็นงานเขียนหรืองานสร้างสรรค์อื่น

(๔.๒) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิด ความคิดเห็นใหม่ (Creativity - Based Instruction) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนามาจากการวิจัย (Research - Based Instruction) มุ่งเน้นผู้เรียนสร้างผลงาน และพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ โดยเริ่มจากการตั้งประเด็นการศึกษาหรือประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรจะได้รับการพัฒนา และใช้กระบวนการวิจัยในการค้นหาคำตอบ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ด้านนโยบายสาธารณะและการจัดการภาครัฐในบริบทของสังคมไทย

(๔.๓) การสอนแบบมุ่งเน้นการสร้างผลผลิต (Productivity - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตด้านวิชาการ วิชาชีพ สิ่งของต่างๆ

(๔.๔) การสอนแบบมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Responsibility - Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและประเพณีมองเห็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม และพัฒนา แนวทางการแก้ไข

(๕) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือ ระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ผู้สอนสามารถจัดให้มีการอภิปราย ในหลายลักษณะตามความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้น กับผู้เรียน เช่น การอภิปรายแบบฟอรัม แบบสัมมนา แบบซิมโพเซียม แบบกลุ่มย่อย แบบปุจฉาวิสัยนา แบบโตัวที่ เป็นต้น

(๖) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนได้สังเกตขั้นตอนการปฏิบัติตัวจากการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนฝึกทำ หรือซักถามไปพร้อมๆ กัน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติ จึงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การสอน รายวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ

(๗) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่สร้างขึ้นมาซึ่งมีสภาพใกล้เคียงความเป็นจริงมาก ที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์โดยมีการทำหนบทบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนได้มี การฝึกการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่เผยแพร่อยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลอง การทำธุรกิจ เกมจำลองสถานการณ์ เป็นต้น

กล่าวได้ว่า รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ โดยที่ผู้สอนต้อง พิจารณาบริบทของผู้เรียนและเลือกใช้แนวทางการสอนให้เหมาะสม ซึ่งในสาขาวิชาธุรกิจศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบของการสอนไว้ดังนี้

การบรรยาย การอภิปราย (Lecture, Discussion)

- การสอนแบบสัมมนา (Seminar)
- การสอนโดยใช้การอุปนัย (Inductive)
- การใช้กรณีศึกษา (Case Study)
- ภาคสนาม (Field Teaching)
- การศึกษาดูงาน / การไปทัศนศึกษา (Study Visit / Field Trip)
- การฝึกปฏิบัติ (Practice)
- การฝึกงาน (รวมถึงการฝึกสอน) Job Training (Including Coaching)
- การสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research - Based Instruction)
- การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem - Based Instruction)
- การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent Study)
- การเรียนรู้จากบุคคลต้นแบบ/ปรัชญา (Learning from Masters/Philosophers)
- การระดมสมอง (Brain Storming)
- การสรุปประเด็นสำคัญ หรือการนำเสนอผลของการสืบค้นที่ได้รับมอบหมาย (Summarization or Presentation of Assignment)
- การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Learning)
- กิจกรรม (Activities)

สถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต เพื่อความเป็นอัตลักษณ์และหรือเอกลักษณ์ของสถาบัน

๙.๓ ระดับปริญญาตรีควรเน้นกลยุทธ์การสอนแบบการบรรยาย อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน การแสดงบทบาทสมมุติ การวิเคราะห์ปัญหาหรือปรากฏการณ์ในสังคมร่วมกันในชั้นเรียน ฯลฯ

๙.๔ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง ๕ ด้าน เทคนิคหรือวิธีการ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วยการสอบกลางภาค การสอบปลายภาค การสอบบ่อยๆ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอด้วยผู้สอนและเพื่อนร่วมห้อง การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในห้องเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน จะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวัง

เกณฑ์การวัดและการประเมินผล ต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์วัดผลและเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลแต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล ได้แก่

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย

(๖) ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอตัววิว่าجا

(๗) ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงาน การวิจัยและนำเสนอตัววิว่าجا การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องการต้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน

(๘) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกต พฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงานการประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

(๙) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตจากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ

๑๐. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดระบบและกลไกในการทวนสอบเพื่อยืนยันว่ามีสิต นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรกิจประศาสนศาสตร์

๑๐.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขั้นที่นิสิต นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่

การทวนสอบในระดับรายวิชา ควรให้นิสิต นักศึกษา ประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติ การมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบ และการประเมินผลให้เป็นไปตามแผนการสอน

การทวนสอบในระดับหลักสูตร ควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ และรายงานผล

๑๐.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังนิสิต นักศึกษา สำเร็จการศึกษา

การกำหนดกลวิธีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนิสิต นักศึกษา หลังสำเร็จการศึกษา ควรเน้นการทำวิจัยเชิงสัมฤทธิ์การประกอบอาชีพของบัณฑิตที่ทำอย่างต่อเนื่อง และนำผลการวิจัยมาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและหน่วยงาน

สถาบันอุดมศึกษามีความสามารถกำหนดแนวทางการทวนสอบได้ตามความเหมาะสม การทวนสอบอาจจะทำได้ด้วยวิธีการสังเกต การตรวจสอบ การประเมิน การสัมภาษณ์ เพื่อพิสูจน์ว่าการจัดการศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์ สถาบันต้องดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นที่เข้าใจตรงกันทั้งสถาบันและมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนจนบรรลุผลสำเร็จ

กลยุทธ์การทวนสอบที่ใช้ในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การตรวจสอบการให้คะแนนจากกระดาษคำตอบ และงานที่ได้รับมอบหมาย การประเมินหลักสูตรโดยคณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ประเมินภายนอก การรายงานเกี่ยวกับทักษะของผู้ใช้บัณฑิต

การทวนสอบมาตรฐานบางส่วนอาจจำดำเนินการโดยสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีความร่วมมือทางการศึกษา ทั้งนี้ สถาบันจะต้องรับผิดชอบในการทวนสอบมาตรฐานเพื่อให้มั่นใจว่าจะรักษามาตรฐานได้อย่างสม่ำเสมอ

๑๑. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

๑๑.๑ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ผู้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และ/หรือการรับตรงของสถาบัน

๑๑.๒ การเทียบโอนผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติเข้าศึกษาได้ตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และข้อแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญา ตามประกาศ/ข้อบังคับ/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของทบทวนมหาวิทยาลัย หรือกระทรวงศึกษาธิการ และของสถาบันที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

๑๒. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ให้มีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และสัดส่วนเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

๑๒.๑ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน
 (๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีจำนวนและคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องและมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

(๒) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีการสอนในระดับปริญญาตรีทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง^๔
 (๔) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษาและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๖) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน
 (๗) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับคุณวุฒิอาจารย์ประจำหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

๑๒.๔ อาจารย์พิเศษ มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชา rัฐประศาสนศาสตร์ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการ หรือผู้ที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์โดยตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์

๑๒.๕ สัดส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า เป็นไปตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑ : ๒๕

๑๒.๖ คณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต้องเป็นสาขาวิชาที่อยู่ในแขวงได้แน่นหนึ่งตามที่ระบุไว้ในฐานข้อมูล International Standard Classification of Education (ISCED) ๒๐๑๑ ในข้อ ๓ คือ Social Science, Business and Law ได้แก่ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๔ และ ข้อ ๓๘ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา rัฐประศาสนศาสตร์ หรือในสาขาวิชาที่ลงทะเบียนอัตรากមณ์และรายวิชาในหลักสูตร

๑๒.๗ บุคลากรสนับสนุน ควรมีจำนวนและคุณวุฒิการศึกษา รวมทั้งคุณสมบัติอื่นทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะเฉพาะด้านที่เหมาะสมกับความต้องการและจำเป็นของ การจัดการศึกษา

๓. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถาบันอุดมศึกษาควรสนับสนุนและจัดทรัพยากรเพื่อให้การจัดการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา rัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) ห้องเรียน โถดทศนูปกรณ์ สื่อการสอนที่ทันสมัย มีความเพียงพอ และอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานการเรียนการสอน และการทบทวนความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) มีห้องปฏิบัติการสารสนเทศทางรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อใช้ในการฝึกทักษะการปฏิบัติงานทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(๓) มีห้องสมุด ฐานข้อมูล และรวบรวมความรู้อื่นๆ พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสืบค้นความรู้ที่มีการพัฒนาปรับปรุง และติดตามให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง ตรงกับความต้องการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันที่เหมาะสมเพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา

(๔) มีสถานที่ อุปกรณ์ สื่อการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้นอกเวลาเรียน

(๕) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในสถานศึกษา ให้ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัย

การเตรียมความพร้อมในการสนับสนุนการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้เป็นไปตาม

(๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร

(๒) ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

(๓) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา เกี่ยวกับมาตรฐานต้านพนธกิจของการบริหารอุดมศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

๑๔. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีระบบกลไกในการพัฒนาคณาจารย์ให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการปฐมนิเทศคณาจารย์ใหม่ เพื่อให้รับทราบถึงนโยบาย ปรัชญา ปณิธานของสถาบันอุดมศึกษา หลักสูตรและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ระเบียบปฏิบัติ แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ รวมทั้งการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการ

(๒) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกลยุทธ์และวิธีการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยองค์ความรู้ และการวิจัยสถาบัน

(๓) จัดให้มีระบบการพัฒนาคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนงานการพัฒนาคณาจารย์ที่ชัดเจน มีการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

(๔) มีกลไกส่งเสริม สนับสนุนแรงจูงใจให้คณาจารย์สามารถสร้างผลงานวิชาการ การวิจัย และงานสร้างสรรค์ ที่มีคุณภาพสามารถเผยแพร่ได้ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(๕) จัดให้มีการจัดการความรู้เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ เผยแพร่ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

๑๕. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงานทั่วไป ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบัน และหรือตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนติดตามและ鞭撻ทวนการดำเนินงานหลักสูตร

(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์

(๓) มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบถ้วนรายวิชา

(๔) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบถ้วนรายวิชา

(๕) มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา

(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว

(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน

(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง

(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี

(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

สถาบันอุดมศึกษา อาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจ และวัตถุประสงค์ ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมาย ตัวบ่งชี้ที่ ๑ – ๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา ก่อนการรับรอง

๑๖. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์สู่การปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์จะเปิดสอนหรือปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชา ธุรัฐประศาสนศาสตร์ ควรดำเนินการดังนี้

(๑) พิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรในหัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย ๕ คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย ๒ คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย ๒ คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.๒ รายละเอียดของหลักสูตร

(๓) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ตามข้อ (๒) นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ แล้วสถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งสถาบันต้องการให้บันทึกระดับปริญญาตรี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของสถาบัน มีคุณลักษณะเด่น หรือพิเศษกว่าบันทึกในระดับคุณวุฒิ และสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปัจจัยและปณิธานของสถาบัน และเป็นที่สนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบัน หรือผู้ที่สนใจจะรับบันทึกเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสุร้ายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลัก หรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

(๔) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๓ (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.๔ (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงถึงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๕) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาพสถานบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาพสถานบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

(๖) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาพสถานบันฯ อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่สภาพสถานบันอนุมัติให้ความเห็นชอบ

(๗) เมื่อสภาพสถานบันอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบตามข้อ (๕) แล้ว ให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

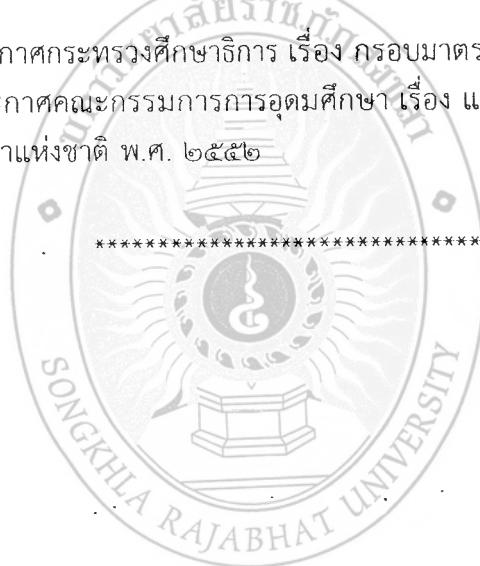
(๘) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๕ (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.๖ (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประเมิน/วิเคราะห์ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

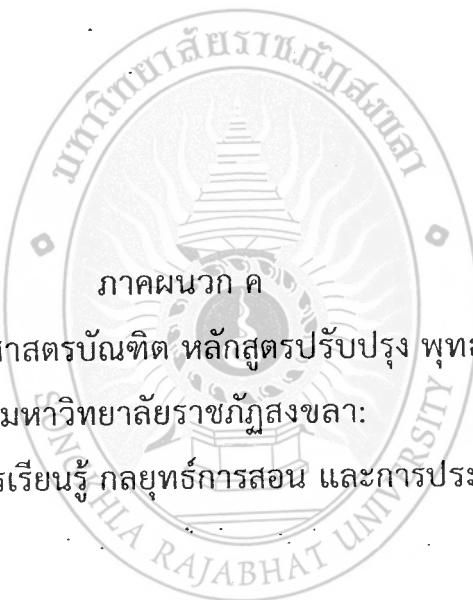
การดำเนินการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษา เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถกระทำได้

(๙) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.๗ (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

๑๗. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๖

ภาคผนวก ค

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555

มหาวิทยาลัยราชภัฏสังขละ:

หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หมวดที่ 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา
ด้านบุคลิกภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการสอดแทรกเรื่อง การแต่งกาย การเข้าสังคม เทคนิคการเจรจาสื่อสาร การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและ สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่
ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ตลอดจนมีวินัยในตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีรายวิชาซึ่งนักศึกษาต้องทำงานเป็นกลุ่ม และมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่มเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อ เป็นการฝึกให้นักศึกษาได้สร้างภาวะผู้นำและการเป็น สมาชิกกลุ่มที่ดี - มีกิจกรรมนักศึกษาที่มอบหมายให้นักศึกษาหมุนเวียน กันเป็นหัวหน้าในการดำเนินกิจกรรม เพื่อฝึกให้ นักศึกษามีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ - มีกฎติดกาวเพื่อเสริมสร้างความมีวินัยให้แก่ตนเอง เช่น การเข้าเรียนตรงเวลาและสมำเสมอ เสริมสร้างให้มี ส่วนร่วมในชั้นเรียน
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ	<ul style="list-style-type: none"> - การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในเนื้อหาวิชาที่เรียน - ฝึกจิตสำนึกรักให้เคารพต่อตนเองและผู้อื่น ยึดประโยชน์ ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง - ให้ยึดมั่นในจรรยาบรรณของนักบริหารงานภาครัฐที่ดี
ด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนการสอนที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การทบทวนบทเรียน การฝึกทักษะนักเวลาเรียน รวมถึงการจัดให้มีรายวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิด การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2.1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) เข้าใจและตรหนักในคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละและซื่อสัตย์สุจริต
- (2) มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับ
ต่างๆ ขององค์กรและสังคม
- (3) มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณต่อการเป็นนักบริหารงานภาครัฐ

2.1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) จัดการเรียนการสอนโดยสอดแทรกเนื้อหาของคุณธรรมและจริยธรรม
- (2) จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้นักศึกษาเกิดจิตสาธารณะ และ
มีความภาคภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม
- (3) เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมขึ้นพื้นฐาน เช่น ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา
การมีสัมมาคาระวะต่อกฎหมาย อาจารย์ การมีน้ำใจเอื้อเพื่อเพื่อแล่ การสร้างความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง
และผู้อื่น เป็นต้น
- (4) อาจารย์ผู้สอนต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณธรรมและ
จริยธรรมให้แก่นักศึกษา

2.1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) การประเมินพฤติกรรมและทัศนคติต้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาทั้งก่อน
เรียนและหลังเรียน
- (2) การประเมินพฤติกรรมของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและ
จริยธรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน
- (3) ให้นักศึกษาแต่ละคนประเมินพฤติกรรมของเพื่อนร่วมชั้นเรียน

2.2 ด้านความรู้

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นอย่างดี
- (2) มีความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ตลอดจน
มีความสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม
- (3) มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้เข้ากับความรู้
ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

2.2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างบูรณาการและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนเป็น
หลัก

- (2) มีการจัดกิจกรรมการอบรมทางวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักศึกษา
- (3) มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมของเนื้อหาสาระได้
- (4) ให้ความสำคัญกับแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายจากชุมชนและท้องถิ่น

2.2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- (1) ประเมินนักศึกษาจากผลการทดสอบ และพฤติกรรมในชั้นเรียน เช่น ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน
- (2) ให้นักศึกษามีการประเมินตนเองและให้เพื่อนในชั้นเรียนร่วมกันประเมิน

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

2.3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) มีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์
- (2) มีกระบวนการคิด การตั้งคำถาม การแสวงหาคำตอบ การประยุกต์ความรู้อย่าง เป็นระบบ
- (3) สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาทางรัฐประศาสนศาสตร์และนำความรู้ความสามารถ ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) ให้นักศึกษาฝึกการสังเกต การตั้งคำถาม และการคิดในรูปแบบที่หลากหลาย
- (2) มีการจัดการเรียนการสอนให้มีการประยุกต์ใช้ความคิดในรูปแบบที่หลากหลาย
- (3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการใช้ความคิด ร่วมกัน

2.3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) สังเกตพัฒนาการการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ความสนใจ ความตั้งใจใน การแสวงหาความรู้
- (2) สังเกตวิธีคิดในการตั้งคำถาม หาคำตอบและแนวทางแก้ไขเพื่อพัฒนา

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม แก้ไขข้อขัดแย้งตามลำดับ ความสำคัญ เคราะห์สิทธิ์และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์
- (2) มีความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้

(3) มีจิตสำนึกรักและนำความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ไปประยุกต์ใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมได้

2.4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้มีการทำงานร่วมกันของนักศึกษา
- (2) จัดกิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อให้นักศึกษาแต่ละชั้นปีได้ร่วมกันทำกิจกรรมและแสดงบทบาททั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม
- (3) ส่งเสริมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2.4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) ประเมินการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกระบวนการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน
- (2) ประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักศึกษา
- (3) ประเมินความสามารถในการแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและผู้ตามในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.5.1 ผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อค้นคว้าหาความรู้ด้านรัฐประศาสนศาสตร์มาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ
- (2) มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเลือกใช้รูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- (3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวม ประมวลผล ตลอดจนแปลความหมายของข้อมูลทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้

2.5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เสริมสร้างทักษะทางด้านภาษา
- (2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดและวิเคราะห์แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดกระบวนการคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) ส่งเสริมให้เกิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

2.5.3 กลยุทธ์การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) ประเมินทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- (2) ประเมินการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์แก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน
- (3) ประเมินการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายไชยา เกษารัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	16 เมษายน 2524
สถานที่เกิด	อำเภอปึ่งกาง จังหวัดปึ่งกาง
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	โปรแกรมวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) วิชาเอกนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2550	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2556	Certificate in Phd Academic Research Programme Massey University, New Zealand

ผลงานทางวิชาการ

ประเภทผลงานการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน

ไชยา เกษารัตน์, ชาลี ไตรจันทร์, อิศรัณฐ์ รินเรือง, และอาคม ใจแก้ว. (2557). ความไม่สมดุลระหว่างผลประโยชน์สาธารณะของรัฐกับประชาชนอันเกิดจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน: ข้อมูลเชิงคุณภาพจากโครงการที่ตั้งในประเทศไทยและการก่อสร้างหรือขยายสิ่งก่อสร้างบริเวณหรือในทะเล พื้นที่ตำบลสะกอม อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. ในวารสารเทคโนโลยีภาคใต้, 7(1), 33-39.

ไชยา เกษารัตน์, อิศรร์ภูริ รินไธสง, และคณน ไตรจันทร. (2558). การจัดการความขัดแย้งจากโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือในจังหวัดสงขลาและสตูล. ในวารสารปาริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 28(3), 120-131.

ไชยา เกษารัตน์, อิศรร์ภูริ รินไธสง, และคณน ไตรจันทร. (2558) การจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนจากการดำเนินโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อบุคคล: ข้อมูลเชิงคุณภาพจากโครงการโรงแยกก้าสรรมชาติจะนะ จังหวัดสงขลา. ในรายงานการประชุมทางด้านวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 26 มิถุนายน 2558 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 584-596.

ประเภทงานวิจัย

ถวิล อินทรโม และไชยา เกษารัตน์. (2551). โครงการวิจัยเรื่อง โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนสืบสารสาธารณสุข เพื่อการผลิตไฟฟ้าสำหรับประชาชนแบบมีส่วนร่วม ระยะที่ 2 ปี 2551 กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าจะนะ. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ถวิล อินทรโม และไชยา เกษารัตน์. (2552). โครงการวิจัยเรื่อง โครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนสืบสารสาธารณสุข เพื่อการผลิตไฟฟ้าสำหรับประชาชนแบบมีส่วนร่วม ระยะที่ 3 ปี 2552 กรณีศึกษาโรงไฟฟ้าจะนะ. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์, บุญอริ ยิหมะ, ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, วิรัตน์ บุญเลิศ, อัคฎณ อารยะณ์, อารยา สุขสม, เพ็ญนา จันทร์แดง, บุณิกา จันทร์เกตุ และวิศรุตา ทองแแก้มแก้ว. (2553). รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลนครสงขลา พ.ศ. 2553. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์, บุญอริ ยิหมะ, ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, วิรัตน์ บุญเลิศ, อัคฎณ อารยะณ์, อารยา สุขสม, เพ็ญนา จันทร์แดง, บุณิกา จันทร์เกตุ และวิศรุตา ทองแแก้มแก้ว. (2554). รายงานการวิจัย เรื่อง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลนครสงขลา พ.ศ. 2554. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษารัตน์. (2557). การจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนจากการดำเนินโครงการพัฒนาท่าเรือและชายฝั่ง กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ไชยา เกษารัตน์ และบุณิกา จันทร์เกตุ. (2559). รายงานการวิจัยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวบุณิกา จันทร์เกตุ
วัน เดือน ปีเกิด	19 มิถุนายน 2524
สถานที่เกิด	อำเภอป่าตอง จังหวัดตรัง
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	โครงการวิชาชีวะประสบศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2548 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) วิชาเอกการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>พ.ศ. 2551 การจัดการภาครัฐและเอกชนมหาบัณฑิต (รอ.ม.) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์</p>
ผลงานทางวิชาการ	<p>ประเภทผลงานการตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน</p> <p>วิศรุตา ทองแคมแก้ว, เพ็ญนา จันทร์แดง และบุณิกา จันทร์เกตุ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐธรรมนูญและการเมืองแบบปรีกษาหารือกับการทำดอนโยบายสาธารณะเพื่อพัฒนาเทศบาลนครหาดใหญ่. ในวารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 26(1). 1-16.</p> <p>บุณิกา จันทร์เกตุ. (2557). การเมืองการปกครองของประเทศไทย. ในเอกสารชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยอาเซียน: ประเทศไทย. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.</p> <p>บุณิกา จันทร์เกตุ. (2556). ประเทศไทย: ผลกระทบจากแรงงานข้ามชาติอาเซียน. ในรายงานการประชุมวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แห่งชาติ ครั้งที่ 14 วันที่ 27 พฤษภาคม 2556 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.</p>

บุณิกา จันทร์เกตุ. (2554). การสร้างจิตสาธารณะในสังคมไทย. ใน *บินกิมภะฝ่ายบริการเผยแพร่ทางไกล สำนักการศึกษาต่อเนื่องมหาวิทยาลัยสุโขทัยราชวิาราม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัย ราชวิาราม.

ประเภทงานวิจัย

บุณิกา จันทร์เกตุ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนและทัศนคติต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์กรบริหารส่วนตำบลย่านตาขาว อำเภอ.y่านตาขาว จังหวัดตรัง. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

บุณิกา จันทร์เกตุ. (2552). โครงการวิจัยเรื่อง ระบบข้าราชการในอนาคต: ระบบบริหารทรัพยากรบุคคลที่รองรับคุณลักษณะของข้าราชการในทศวรรษหน้า. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

ไชยา เกษราจัตน์, บุญอริ ยีหมะ, ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, วิรัตน์ บุญเลิศ, อัคัญญา อารยะณ์, อารยา สุขสม, เพ็ญนภา จันทร์แดง, บุณิกา จันทร์เกตุ และวิศรุตา ทองแภณแก้ว. (2553). รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลนครสงขลา พ.ศ. 2553. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ไชยา เกษราจัตน์, บุญอริ ยีหมะ, ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, วิรัตน์ บุญเลิศ, อัคัญญา อารยะณ์, อารยา สุขสม, เพ็ญนภา จันทร์แดง, บุณิกา จันทร์เกตุ และวิศรุตา ทองแภณแก้ว. (2554). รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ ของเทศบาลนครสงขลา พ.ศ. 2554. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

บุณิกา จันทร์เกตุ. (2555). รายงานการวิจัยเรื่อง การย้ายถิ่น: ผลกระทบต่อการบริหารจัดการของเทศบาลนคร ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ภูเก็ต นครศรีธรรมราช และสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

วีระศักดิ์ เครือเทพ, บุณิกา จันทร์เกตุ และศданันท์ วัตตอรรัม. (2556). โครงการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามประเมินผลการกระจายอำนาจของไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (นักวิจัยภาคสนามโซนภาคใต้)

วิศรุตา ทองแภณแก้ว, เพ็ญนภา จันทร์แดง และบุณิกา จันทร์เกตุ. (2557). รายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบปรึกษาหารือกับการทำหนนโดยbay สาธารณะเพื่อพัฒนาเทศบาลนคร หาดใหญ่. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, ศดานนท์ วัตตอรรอม, บุณิกา จันทร์เกตุ, วิศรุตา ทองแภมแก้ว, ไชยา เกษารัตน์,
ชาญวิทย์ จันทร์อินทร์, บุษอรี ยีหมะ, กรณิภา ศรีวารเดชไพบูล, วิรัตน์ บุญเลิศ และชนกนาถ^{พูลสวัสดิ์}. (2557). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา.

ศดานนท์ วัตตอรรอม, รัชพงษ์ ชัชวาลย์, กรณิภา ศรีวารเดชไพบูล, บุณิกา จันทร์เกตุ และชนกนาถ^{พูลสวัสดิ์}. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความพึงพอใจการดำเนินงานขององค์กร
บริหารส่วนตำบลสะท้อน อำเภอทวี จังหวัดสงขลา ประจำปีงบประมาณ 2558. สงขลา:
องค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อน.

ศิริลักษณ์ กานตพิชาน, ศดานนท์ วัตตอรรอม, บุณิกา จันทร์เกตุ, รัชพงษ์ ชัชวาลย์, ไชยา เกษารัตน์,
ชาญวิทย์ จันทร์อินทร์, บุษอรี ยีหมะ, กรณิภา ศรีวารเดชไพบูล, วิรัตน์ บุญเลิศ และชนกนาถ^{พูลสวัสดิ์}. (2558). การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปีการศึกษา 2558. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา.

วีระศักดิ์ เครือเทพ, ศดานนท์ วัตตอรรอม, บุณิกา จันทร์เกตุ, กรณิภา ศรีวารเดชไพบูล และชนกนาถ^{พูลสวัสดิ์}. (2558). โครงการวิจัยเรื่อง การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหาร
จัดการที่ดี พ.ศ.2558. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี. (นักวิจัยภาคสนามโอนภาคใต้)

ไชยา เกษารัตน์ และบุณิกา จันทร์เกตุ. (2559). รายงานการวิจัยเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของ
นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสงขลา.